13 МАР 1992

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 32 (7. 974) 1992 йил 14 февраль, жума ◆ Нархи 50 тийин

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш Ўзбекистон миллий комитетининг таъсис конференцияси бўлиб ўтди. Унда комитет низоми лойиҳаси тасдиқланди, раҳбар органлари сайланди. Миллий комитет раиси этиб Тошкент адлия олий илмгоҳининг ректори Анвар Аъзамхўжаев сайланди.

⊙ Кеча Америка ҳарбий ҳаво кучларининг «С—141» самолётида Тошкентга инсонпарварлик ёрдами доирасида 22 тонна миқдорида дори-дармон ва озиқ-овқат келтирилди.

⊙ Тўртинчи анъанавий «Наврўз—92» фестивали Тошкентда 27 мартдан 4 апрелгача ўтказиладиган бўлди. Унда Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистондан иккитадан энг яхши ижодий жамоа иштирок этади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Бугун Минскда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатлари раҳбарларининг мажлиси бўлиб ўтади. Унда мудофаа, молиявий ва бошқа масалалар муҳокама этилиши, тегишли ҳужжатлар қабул қилиниши мўлжалланяпти.

⊙ АҚШ давлат котиби Жеймс Бейкер 13 февралда Ашхободда Туркманистон Республикасининг Президенти Сапармурод Ниёзов билан музокаралар ўтказгандан сўнг Душанбега келди.

⊙ Москвада СССР халқ депутатлари фавқулодда съездини ўтказишга тайёргарлик кўриш бўйича ташкилий комитет тузилганлиги эълон қилинди. Ташкилий комитет аъзолари съездни Совет Иттифоқини сақлаб қолиш тўғрисида 1991 йилда референдум ўтказилган кун — 17 мартда чақириш ниятида эканликлари тўғрисида баёнот бердилар. Уларнинг таъкидлашларича, 500 нафарга яқин депутат съезд ишида иштирок этишга расман розилик берган. Ташкилий комитет аъзолари съездга жами 1500 нафарга яқин СССР халқ депутатларини тўплашга умид қилмоқдалар.

⊙ Россия Федерациясининг вице-президенти Александр Руцкой зиммасига аграр ислоҳотни ўтказиш вазифаси юклатилди. У ҳар икки ҳафтада амалга ошираётган ишлари тўғрисида Россия Президентига, 1—2 ойда эса Олий Кенгашга ҳисоб бериб туриши керак.

ХОРИЖДА

⊙ Сербия ва Черногория ягона федератив давлат таркибида қолишга қарор қилдилар. Бу давлат Югославиянинг меросхўри бўлиш ниятида. Унинг пойтахти аввалгидек Белградда бўлади.

⊙ Валютани иқтисод қилиш мақсадида Ангола Халқ Республикаси хорижда ўқиётган ёки ишлаётган фуқаролари сонини кескин қисқартиришга қарор қилди. Ангола радиосининг хабар қилишича, жумладан, собиқ СССР олий ўқув юртларининг биринчи ва иккинчи курсларида ўқиётган 600 нафарга яқин талаба чақириб олинади.

⊙ Чили ташқи ишлар вазирлиги ўзининг Москвадаги элчихонасига Эрих Хонеккерни соғлиғи ёмонлашганлиги учун Москвадаги касалхоналардан бирига вақтинча жойлаштириш юзасидан Россия маъмурлари билан музокара ўтказишни топширди. Маълумки, собиқ ГДР раҳбари Чилининг Москвадаги элчихонасида икки ойдан бери меҳмон сифатида турибди.

Долзарб мавзуда

ЭРТАНГИ КУНИМИЗ ҚАНДАЙ БЎЛАРКИН?

БАРЧА МУҲАРРИРИЯТЛАРДА БЎЛГАНИ КАБИ «ОҚШОМ»ДАГИЛАР ҲАМ ТАШВИШ ВА НАДОМАТ БИЛАН АНА ШУНДАЙ САВОЛНИ ЎЗЛАРИГА БЕРМОҚДАЛАР

⊙ Узоқ йиллар мобайнида журналистлар олдида бош вазифа — обуначилар қалбига етиб борадиган қизиқарли, ўқимишли мақолаларни тайёрлаш вазифаси турар эди. Чоп этилаётган рўзномаларнинг қанча нусхадалиги ишимизнинг, ҳар бир муҳарририят фаолиятининг кўзгуси эди. Бинобарин, бундан бор-йўғи икки йил муқаддам ҳам биз ўз ҳамкасбларимиз ва муштарийларимизга икки тилда чиқадиган «Оқшом» рўзномаларининг ҳар бири юз минг нусхадан ошиб кетганлигини фахрланиб айтган эдик. Ҳатто нарх-наво осмонга сакраб кетган ўтган йилда ҳам 1992 йилги обуна кўрсаткичларимиз ҳам яхши бўлса бўлдики ёмон бўлмади.

Энди буни қарангки, бугунги кунда рўзноманинг тақдири биринчи навбатда журналистнинг иқтидори, саъй-ҳаракати, воқеаларни дарров илғаб уни рўзнома саҳифаларига олиб чиқиш билангина боғлиқ бўлмай қолди, балки рўзноманинг тақдири у ёки бу нашрни чиқариш учун молиявий манбалар билан таъминлайдиган ва уни миллионлаб сўм билан қоплайдиган муассис топилармикан, деган масала билан боғлиқ бўлиб қолди. Бугунги кунда бой маблағга эга бўлган муассисни топишнинг ўзи нақадар амри маҳол эканлигини айтсак журналистларнинг нега бунчалар ташвишга тушиб қолганликларини жуда оқилона тушуниш мумкин. Бинобарин улар фақат ўзларини ўйлаб ташвиш чекаётганликлари йўқ, уларнинг аксарияти ишсиз ҳам қолмайди, лекин бу ерда масаланинг бошқа нозик томони бор — улар ўз муштарийлари учун жуда қайғуришяпти, ахир ўз муштарийларининг у ёки бу рўзномада чиққан мақолаларни мароқ билан ўқишдан маҳрум бўлиб қолиши ҳар биримизни изтиробга солмайдими, ахир!

Хўш, бундай шароитда эртанги кунимиз қандай кечаркин? Мен ана шу саволларни дилимга жо қилиб Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг бош директори Ислом ШОҒУЛОМОВ ҳузурига отландим.

— Ислом Шомуродович, авваллари журналистларни рўзномани чоп этиш пайтида уни маблағ билан таъминлашдек нозик томонлар унчалик кўп қизиқтирмас эди: улар асосан маошлари ва қалам ҳақларини ҳисобга олишарди, холос. Оммавий ахборот воситалари кенг тарғиб этган бозор муносабатларига ўтиш ҳаммамизни рақамлар мағзини жуда ҳам жиддий равишда чақиш, фойда ва сарф-харажатларни ҳисоб-китоб қилишга мажбур этди. Ана шу ҳисоб-китобларнинг кўрсатишича, рўзномалар жар ёқасида турибди. «Шарқ» концернида чоп этилаётган вақтли нашрларнинг чиқиш ёки чиқмаслик масаласи чиндан ҳам шундай хавфли ҳолатга келиб қолдими?

— Мен кўнглингизга таскин бермоқчи эдим, лекин минг таассуфлар бўлсинки, унинг уддасидан чиқолмайман. Бинобарин, юз берган вазият сиз айтиб ўтганингиздек унчалик хавфли бўлмаса-да, лекин анчагина мураккабдир.

Бундай аҳволнинг рўй беришига асосий сабаб шундаки, рўзнома қоғозларини тайёрловчилар, бўёқ, жиҳозлар, босмахона хом ашёларини тайёрловчилар нарх-навони бир неча баробарга ошириб юбордилар. Бу нарса табиийки, рўзнома ва ойномаларни чиқариш учун кетадиган сарф-харажатларнинг бир неча баробар ошишига олиб келди. Ушбу фикрларим қуруқ бўлмаслиги учун бир қанча рақамларни айтиб ўтай. Агар аввалари бизга 1 тонна рўзнома қоғозини 500—600 сўмга етказиб беришган бўлса, эндиликда унинг нархи салкам 8000 сўмни ташкил этмоқда, биржаларда эса бу рақам 24000 сўмга етди. Босмахонанинг қора бўёғи 20 баравarga, рангли бўёқнинг 1 килограмми 9 сўмдан 900 сўмга, яъни 100 (!) бараварга қимматлашиб кетди. Сизларнинг «Оқшом» рўзномаларингизни чоп этиш учун қолипли офсет пластинлари керак. Ўтган йили биз уларни 12 сўм 36 тийиндан олган бўлсак, бугунги кунда унинг нархи 1150 сўмга яқинни ташкил этмоқда. Электр қуввати 7 баравардан зиёдга, иссиқлик энергияси 22 бараварга қимматлашди...

— Бу «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент»нинг ҳатто чакана савдодаги қийматидан анча кўп демакдир. Обуна ҳақида-ку умуман гапирмаса ҳам бўлади...

— Ҳамма гап ана шунда-да. 1992 йил учун обуна пайтида ҳеч ким нарх-навонинг шунчалик даражада кўтарилиб кетишини хаёлига ҳам келтирмаган эди. Ҳамма нарх-навонинг қимматлашишини билардику, лекин унинг ўн ва юз баравар «сакраб» кетишини хаёлига ҳам келтирмаган эди... Шу боисдан мисол қилиб олганда Тошкентнинг «Оқшом» рўзномалари битта рўзноманинг обуна қиймати учун 10 тийинни мўлжаллаган эди, бугунги кунда эса у 57 тийинга тушяпти, яъни рўзноманинг ҳар бир сонидан муҳарририятнинг ўзи тўғридан-тўғри 47 тийиндан зиён кўрмоқда. Бинобарин, «Оқшом»нинг чакана савдодаги 50 тийинлик нархи ҳам рўзномаларни чиқаришга кетаётган сарф-харажатларни қопламаётир.

Йил нуқтаи назаридан оладиган бўлсак «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг ҳозирги йўсинда чиқиши учун 22 миллион 206 минг сўм керак бўлади. Обуначилар эса бор-йўғи 3 миллион 808 минг сўмлари билан «ҳисса» қўшишди. Муҳарририят реклама ва эълонларни чоп этиш эвазига яна бир неча миллион сўм олади. Лекин барибир йил нуқтаи назаридан олиб ҳисоблаганда унинг зарар томони тош босиб кетмоқда: яна ҳам лўндароқ қилиб айтадиган бўлсак дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда 12 миллион 692 минг 530 сўм сув билан ҳаводек зарур.

— Гапингиздан ҳали бу рақамлар ҳам ўзгариши эҳтимоли бор экан-да!..

(Давоми 2-бетда).

Тошкент экскаватор ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғув цехида доимо дастгоҳлар шовқини ҳукмрон бўлади. Корхонада меҳнат қилаётган ёш ишчиларнинг кўпчилиги шу цехда ишлашни орзу қилишади. Чунки бу ерда ўз касбининг усталари жуда кўп. Улар йиғиш жараёнида учрайдиган машаққатларни баҳамжиҳатлик билан бартараф этиб, режаларини ортиғи билан бажаришмоқда.

СУРАТДА: чилангар-йиғувчиларнинг иш фаолиятини кўриб турибсиз. Уларга Ш. Макназаров ва В. Филипповлар бошчилик қилишмоқда.

Андрей Пишненко сурати.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ТАРАҚҚИЁТ ИСТИҚБОЛИНИ БЕЛГИЛАШ КОМИТЕТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг устивор йўналишлари ва истиқболларини белгилаш, бозор муносабатларини шакллантиришга доир иқтисодий ислоҳотларни фаол амалга ошириш, мулкчиликнинг барча шаклларига мансуб корхоналар ва ташкилотларнинг республика иқтисодий мустақиллигига эришишга, жаҳон иқтисодий тизимига қўшилишга ва шу асосда халқ фаровонлигини оширишга қаратилган баҳамжиҳат ҳаракатларини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодиёт комитети негизида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон Республикасининг Тараққиёт истиқболини белгилаш комитети ташкил қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг Тараққиёт истиқболини белгилаш комитети зиммасига қуйидаги вазифалар юклансин:

Ўзбекистон Республикаси Ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг концепцияларини, қисқа муддатли ва истиқболдаги режаларни, катта иқтисодий, ижтимоий ва илмий-техникавий муаммоларни ҳал қилиш, табиий, меҳнат заҳираларидан, вужудга келтирилган ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланиш борасидаги республика ва минтақаларга оид тармоқ дастурларини ишлаб чиқиш;

республика аҳолисининг моддий фаровонлигини ошириш, унинг энг ночор табақалари ижтимоий муҳофазасини мустаҳкамлашга оид таклифларни асослаб бериш, халқнинг турмуш даражасини ошириш, меҳнатда фаоллик ва тадбиркорлик имкониятларини кучайтириш, иқтисодий аҳволни соғломлаштириш йўлларини белгилаш;

республиканинг бозор муносабатларига ўтишида асосий қоидалар ва йўналишларни шакллантириш, бозор тармоқлари мажмуини вужудга келтириш, тадбиркорлик ва рақобатчилик ривожлантирилишини рағбатлантириш, хўжалик механизмини, бошқарув шакллари ва усулларини такомиллаштириш;

халқ хўжалиги тузилмасини қайта қуришга ва маблағ сарфлаш сиёсатини шакллантиришга, тайёр маҳсулотни, халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқарадиган корхоналарни устун даражада ривожлантиришга, Қорақалпоғистон Республикасини, республика вилоятлари, шаҳарлари ва районларини комплекс равишда тараққий эттиришга, ишлаб чиқарувчи кучларни оқилона жойлаштиришга доир таклифларни тайёрлаш;

баланс ҳисоб-китобларини такомиллаштириш ва халқ хўжалигининг истиқболли натура-қиймат балансларини тузиш асосида таркиб топган умумиқтисодий, тармоқлараро ва ҳудудий номутаносибликларни бартараф этишга оид тавсияларни ишлаб чиқиш;

чуқур илмий-тадқиқотларнинг, илғор технологиянинг, ишлаб чиқариладиган маҳсулот (ишлар, хизматлар)нинг рақобат қилиш қобилиятини таъминлайдиган халқ хўжалигининг илм-фанга асосланган тармоқлари устивор йўналишларини ривожлантириш борасидаги таклифларни асослаб бериш;

хорижий мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириш, ўзаро манфаатли ташқи иқтисодий, савдо ва илмий-техникавий алоқаларни ривожлантириш, чет эл маблағларидан самарали фойдаланиш, экспорт-импорт ишларини давлат йўли билан тартибга солиш ва рағбатлантириш воситасини такомиллаштириш соҳасидаги йўналишларни белгилаш.

3. Шу нарса белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикасининг Тараққиёт истиқболини белгилаш комитети ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлар вазирликларнинг, идоралар, концернлар, уюшмалар, корхоналар (бирлашмалар), муассасалар ва ташкилотларнинг, маҳаллий бошқарув органларининг, мансабдор шахслар ва фуқароларнинг бажаришлари учун мажбурийдир.

4. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддат ичида Ўзбекистон Республикасининг Тараққиёт истиқболини белгилаш комитети фаолиятини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилиши, комитетнинг низоми ва тузилмасини тасдиқлаши зарур.

5. «Ўзбекистон ССРнинг Давлат режа комитетини Ўзбекистон ССР Иқтисодиёт комитетига айлантириш тўғрисида» 1990 йил 8 декабрдаги Фармон ўз кучини йўқотган деб топилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 13 февраль.

ТАДБИРКОРГА ОМАД КУЛИБ БОҚАДИ

ДАРҲАҚИҚАТ ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида тадбиркор ва ишбилармон кишиларнинг саъй-ҳаракатлари туфайли танг аҳволдан қутилиш йўлларини излаяпмиз. Бу борада республикамизда фаолият юритаётган шу соҳа кишиларининг хизматини алоҳида таъкидлаш керак.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси тадбиркорлари ва фуқароларини муҳофаза этиш ва ҳимоя қилиш Уюшмасининг биринчи таъсис анжуманига тўпланган кишилар шу Уюшманинг бундан буён амалга ошириладиган ишларини келишиб олдилар, бажариладиган вазифалар хусусида атрофлича мулоҳаза юритдилар. Ана шу катта вазифалар тўғрисида «Нур—Анвар-Банк»нинг бошқарувчиси Анвар Тилланазаров маъруза қилди.

Таъсис анжумани ўз ишини якунлагандан кейин Марказий Кенгашнинг биринчи мажлиси бўлди. Унда Анвар Тошкенбоевич Тилланазаров Ўзбекистон Республикаси тадбиркорлари ва фуқароларини муҳофаза этиш ва ҳимоя қилиш Уюшмаси Марказий Кенгашининг раиси этиб сайланди. Шунингдек, Марказий Кенгаш аъзолари ҳам сайландилар.

Биринчи таъсис қурултойида Марказий Кенгаш уюшмасининг Ўзбекистон Республикаси тадбиркорлари ва фуқароларига қарата Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ва Республика ҳукуматининг фаолиятини қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги мурожаати қабул қилинди. Ушбу мурожаатда жумладан шундай дейилади:

АЗИЗ ВАТАНДОШЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов бошчилигида Ўзбекистон Халқ Демократик партиясининг ташкил топиши адолат ва янги ижтимоий воқеликнинг дунёга келиши бўлди.

Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг бугунги сиёсатининг олий мақсади — бу — инсон ва республика ҳудудида конституцион ҳуқуқлар, ижтимоий адолат, инсон шаъни ва қадр-қимматининг қайтариб берилиши, инсоннинг социалистик эксплуатация меҳнатидан, тоталитар бюрократик тизимнинг маъмурий-буйруқбозлик ва ривожланган жаҳон ҳамжамиятининг маҳкумлигидан озод этилганлиги ҳақидаги байроқнинг ҳилпирашидир. Ҳукумат «Иқтисодиёт — умумхалқ иши» шиори остида чуқур демократик иқтисодий, ижтимоий ва ҳуқуқий ислоҳотларни республиканинг бутун фаолияти жабҳаларига киритишга интилиб, фуқароларнинг қайси миллат ва элатга, қандай келиб чиқишига, қайси динга мансублиги-ю сиёсий эътиқодидан қатъи назар уларнинг шахсий манфаатдорлигини ривожлантиришга ҳаракат қилмоқда. Ҳукумат фуқароларга кенг истиқболларни очиб беришга интилиб, бу борада тадбиркорликка эътиборни қаратиб, сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ривожланган жамиятни бунёд этишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Республика ҳукумати ўз сиёсатида фуқароларнинг шахсий манфаатдорлигини ривожлантириш эвазига чуқур ўзгаришларни амалга оширишга бел боғлаган. Бунга тадбиркорлик фаолиятини ва иқтисодиётда хусусий секторни ривожлантириш йўли билан, хусусий қўлларга республика иқтисодий потенциалининг маълум қисмини берган ҳолда амалга оширишга интилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти, ўзбек халқи тарихида Ўзбекистонни мустақил Республика деб эълон қилган Ислом Каримовнинг олиб бораётган оқилона сиёсати меваларини кўриб турибмиз. Президентимиз бозор иқтисодиётига ўтгунга қадар фуқароларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашни таъминлади. Ўқитувчиларнинг иш ҳақи ва нафақаларини ошириш тўғрисидаги Фармоннинг қабул этилиши, бошланғич синф ўқувчиларини бепул овқатлантириш, деҳқонларга ер участкаларининг бўлиб берилиши бозор иқтисодиётига ўтиш чоғида республика аҳолисини ҳимоя қилишнинг асосий механизми бўлиб хизмат қилмоқда.

Бироқ, ҳозирги пайтда ҳукуматимизнинг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва ҳуқуқий ислоҳотларини амалга оширишига тўсқинлик қилаётган қора кучлар ҳам бош кўтарди. Бу кучлар ҳаётимизга демократик ўзгаришларни жорий қилишга халақит бермоқда, республика аҳолисининг фикрини чалғитмоқда. Тадбиркорларга қарши ҳаракатлар кўпайиб бормоқда ва уларнинг душманлиги кучаймоқда. Бу кучлар мустақил республиканинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва ҳуқуқий томонларига қарши бош кўтармоқда.

Ана шундай оғир пайтларда биз республикамиз Президентини қўллаб-қувватламоғимиз, унга мадад бермоғимиз ва амалий ёрдам кўрсатмоғимиз ҳамда уни ҳимоя қилишга кўксимизни қалқон этмоғимиз, тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришда фаоллик кўрсатмоғимиз даркор.

Кейинги пайтларда Олий Кенгаш ва Президентимиз томонидан бир қатор Қонунлар ва Фармонлар қабул қилинди. «Тадбиркорлик фаолияти тўғрисидаги Қонун», «Банк ва банк фаолияти тўғрисидаги Қонун» турли хусусийликни, шу жумладан хусусий ҳамда фуқароларнинг шахсий манфаатдорлигини ошириш эвазига республика иқтисодиёти ва ижтимоий соҳада чуқур ўзгаришлар қилишнинг чексиз-чегарасиз имкониятларини очиб берадиган ҳужжатлар бўлди.

Булар республикани иқтисодий таназзулдан олиб чиқадиган якка-ю ягона йўлдир. Давлатимиз томонидан республика ҳар бир фуқаросининг иқтисодий имкониятларини аниқлаш ва уни реализация қилишнинг катта имкониятлари аниқланмоқда.

Юқорида изҳор этилган фикрлар ва сиёсат, иқтисодиёт ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа ҳаётий жиҳатдан зарур бўлган тармоқларини ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистон Республикаси тадбиркорлари ва фуқароларини муҳофаза этиш ва ҳимоя қилиш Уюшмаси биринчи таъсис қурултойининг қатнашчилари республиканинг барча меҳнат жамоаларига, барча тадбиркорларига ва фуқароларига мурожаат этади.

Ҳар биримизнинг фидойилик кўрсатиб қилган меҳнатимиз, шунингдек, амалдаги Қонунларга қатъий риоя этишимиз юз берган таназзулдан тезроқ чиқиб кетишимизга, бозорга ўтишдаги барча мураккабликларни енгишга, халқимизга муносиб турмуш кечиришларини, шунингдек, мустақил, кучли ва гуллаб-яшнаётган давлатлар қаторидан муносиб ўрин олишни таъминлашга имкон беради.

Мурожаат Ўзбекистон Республикаси тадбиркорлари ва фуқароларини муҳофаза этиш ва ҳимоя қилиш Уюшмасининг биринчи таъсис қурултойида қабул қилинган.

Янги нашрлар

ҚУТЛУҒ ТАШРИФ

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси халқ таълими вазирлиги муассислигида «Мактабгача тарбия» номли журналнинг илк сони босмадан чиқди. Ушбу илмий-методик, ахлоқий-таълимий, адабий-бадиий, безакли журналнинг келажаги бор. Республикамизда бошланган эрк йўлидаги муқаддас ишлар болалар тарбиясисиз амалга ошмаслигига журнални варақлаганингизда амин бўласиз. «Экологик тарбия», «Болалар пахта ҳақида нималарни билишади», «Сезгирлик қувватида катта одамга тенг»; «Ҳикматлар хазинаси» каби мақолалар, амалий машғулот намуналари, долзарб суҳбатлар болаларда қизиқиш уйғотиши, шубҳасиздир. Шуни таъкидлаш лозимки, бу журнал нафақат кичкинтойларни, балки, уларни тарбиялаётган ота-оналар, мураббийларники ҳамдир. Шу маънода журнал «Йилнинг энг яхши тарбиячиси» кўрик-танловига асос солганлиги эътиборга лойиқдир.

Қоғоз муаммоси борган сари кўндаланг бўлиб бораётган бир пайтда янги журналнинг илк сони босмадан чиқиши кўпчиликка эриш туюлиши мумкин. Аслида ҳам шундаймиди? Гап болаларимизни мустақил республикамизнинг келажакдаги муносиб фуқаролари қилиб, фидойи эгалари қилиб тарбиялаш хусусида борар экан, ҳар қандай муаммоларни бартараф этмоқ жоиз. Тилагимиз, «мактабгача тарбия» ойномасининг болалар маънавияти оламини бойитиш йўлидаги қадамлари қутлуғ бўлсин.

Илҳом ЙУЛДОШЕВ.

«02» хабар қилади

1992 йилнинг 3—9 февраль кунларида Тошкентда 443 та жиноят ҳодисаси рўй берди. Уларнинг 280 таси эса ўша вақтнинг ўзида фош этилди.

⊙ 3 февраль туш пайтида уч номаълум кимса Сингапур фирмаси вакили яшаётган хонадонга асл ниятларини яширган ҳолда кириб кирқма милтиққа ўхшаган қурол ва пичоқ орқали уй соҳибини қўрқитиб унга тегишли бўлган 17 хил радио ва телеаппаратураларни олиб, ўлганнинг устига тепгандек, унинг кўчадаги «Тойота» маркали машинасига ўтириб номаълум томонга жуфтакни ростлаб қолганлар. Машина топилди, талончилар эса қидирилмоқда.

⊙ 4 февраль кечқурун номаълум кимса Тошкент шифокорлар малакасини ошириш илмгоҳининг гаражига кириб «Москвич» автомашинасининг 4 та гилдирагини ўғирлаган. Куйбишев район ички ишлар бошқармаси ходимларининг саъй-ҳаракатлари билан 1967 йилда туғилган, ҳеч қаерда ишламайдиган И. қўлга олинди. Ғилдираклар қайтарилди.

⊙ 4 февраль соат 20.00лар атрофида шаҳар Халқа йўлининг «Қўйлиқ-5 даҳаси» бекатида номаълум машина 1947 йилда туғилган С. ни уриб кетган. Жабрланувчи ўша ернинг ўзида жон берган. Ҳайдовчи эса унга ҳеч қандай ёрдам кўрсатмаган ҳолда транспорт ҳодисаси рўй берган жойдан қочиб қолган. Ушбу ҳодисанинг гувоҳи бўлгандар милицияга мурожаат қилишларини сўраймиз.

⊙ 5 февраль куни шаҳардаги автомашиналарни сақлаш жойларидан бирида қоровулга ҳужум қилингани тўғрисида милицияга хабар келди. Айтилишича, ўғрилар қоровулни қурол билан қўрқитиб, оёқ-қўлини боғлаб, қоровулхонага ташлаб, битта машинани олиб кетганлар.

Объект милиция ходимлари томонидан синчиклаб текширилгандан сўнг маълум бўлдики, ўша куни кечқурун қоровул ўз иш жойида умуман бўлмаган (шахсий ишларини бажариб юрган) ва машинанинг йўқолганини кўриб, шундай баҳонани ўйлаб топган. Алдамчилар шуни ҳам билиб қўйсинларки, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимларига ёлғон гапириб, чалғитиш ҳам жиноятчиликка киради.

⊙ 1951 йилда туғилган В. ўтган йил август ойида уйидан чиқиб кетганича бедарак йўқолган эди. Кидирув натижасида аниқландики В. Чилонзор даҳасидаги уйларнинг бирида аёл киши томонидан бошига болға билан уриб ўлдирилган. Мурдани жомадонга солиб 3-мавзедаги чет жойлардан бирига кўмишган. Шаҳар жиноят қидирув бошқармаси ходимлари томонидан гумон қилинган аёл ушланди, у ўз айбига иқрор бўлди. Ҳозир тергов ишлари кетмоқда.

Шаҳар ички ишлар бошқармасининг матбуот гуруҳи.

Истеъмол буюмлари кўпайсин

РЎЗҒОР УЧУН КЕРАКЛИ

АСБОБСОЗЛИК ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Гвардия» кўчасидаги филиали истеъмол буюмлари цехи жамоаси томонидан тайёрланаётган маҳсулотлар диққатга моликдир. Бу ерда 60 дан ортиқ киши меҳнат қилади. Уларнинг кучи билан 15 турга яқин маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Бир кунда цехда 6 минг сўмдан ортиқ буюмлар тайёрланади.

Айниқса жамоа томонидан ишлаб чиқарилаётган токқайчи, тунука қайчи, болалар ўйинчоқлари, бардюр қайчисига бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Шуни назарда тутиб бу маҳсулотларнинг сонини ошириб боришга ҳаракат қилинаяпти. Жамоа токқайчининг ўзидан бир кунда 2 минг донадан ортиқ тайёрлаяпти. Маҳсулотларнинг тури эса йил сайин кўпаймоқда. Масалан, сўнгги йилларда бу ерда болалар каравоти учун деталлар, ғилдиракли оёқчалар, шунингдек мактаб ўқувчилари учун мўлжалланган мактаб буюмлари йиғмаси тайёрлана бошлайди.

Ишлаб чиқариш қувватини ошириш биринчи навбатда техника тараққиётига боғлиқ. Шуни назарда тутиб ҳар йили эски қурилмаларни янгиси билан алмаштириш чоралари кўрилмоқда. Агар цехда ўтган йили 8 та янги дастгоҳ ўрнатилган бўлса бу йил уларнинг сонини янада ошириш кўзда тутилмоқда.

Жамоанинг ўз илғорлари бор. Мели Маҳкамов, Татьяна Котовская, Рида Исмоилова, Зинфия Абдуллаева, Талай Василийлар шулар жумласидандир. Бу ишчиларнинг миллати ҳар хил бўлишига қарамай улар бир мақсад, бир маслак йўлида меҳнат қилишяпти.

— Бозор иқтисодиётига ўтилаётган даврда цех ишчилари бир неча янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш режасини белгилашяпти, — дейди жамоанинг кекса ишчиси Ҳамидулла Носиров. — Бу маҳсулот турли катталикдаги янги зулфинлар, қулфлар, болалар учун ракета қурилмалари ва бошқалардан иборат.

Цехда бир ойда рўзғор учун керакли 130 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Маҳмуд ОРИПОВ.

Тошкент лак-бўёқ корхонаси ходимлари бўёқларнинг хилма-хиллиги ва сифатли чиқишига ўз ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Бу борада айниқса кимёгар Шоҳида Мирниғматова алоҳида ўрин тутади. Чунки у ўз ишига масъулият билан ёндошади.

СУРАТДА: Шоҳида Мирниғматова.

Андрей Пишненко сурати.

Ия, наҳотки?!.

ЙЎЛОВЧИГА ҚАРАБ СУПУРИШАДИ-Я!

ОҚШОМ ишдан чарчаб уйга қайтаётганингизда арзимаган икир-чикирлар ҳам дарҳол кайфиятингизга таъсир кўрсатади. Пойтахтимизнинг шундоққина Эски Жўва бозори яқинида жойлашган «Келес» автобуслар манзилгоҳида баъзан ғашга тегаётган манзарага эса тоқат қилиб бўлмайди.

Гап шундаки, ҳали автобуслар жўнаб кетмай, йўловчилар гавжум бир пайтда фаррош опахонларимиз қўлларида супурги билан майдонни тозалашга киришиб кетадилар. Бундан йўловчилар димоғлари чангга тўлиб гоҳ у томонга, гоҳ бу томонга қочиб ўтишади. Яна атайлаб қилгандек, ўриндиқларда ўтирганлар ёки эшиги очиқ турган автобусга қараб супуришади. Бундай ҳолни қатор уйчаларда ўтирган диспетчерлар кўриб туришади. Аммо негадир парволарига келмайди.

Одамларга озгина ҳурмат, қолаверса манзилгоҳ хизматчисида маданият ҳам бўлиши керакку ахир! Ё шундай эмасми?

Собир БОЗОРБОЕВ.

Гулбоғ насими

БОҒБОН

БАРЧА ихтисос, барча ҳунар ҳам яхши. Аммо ҳаммасидан ҳам умидлилиги, барчасидан одамийлиги, ҳаётдўстлиги боғбонлик бўлса керак.

Боғбонлик — умриузоқлик деб ишондим. Чунки ёши етмиш-саксондан ошган боғбонларни кўп кўрдим. Улар ҳаётда минглаб кўчат экишган, пайванд қилиб, парваришлашган, мевасига умид боғлашган. Табиат ҳам уларни ноумид қилмаган. Мен таниган боғбонларнинг кўпи узоқ умр кўришган. Етмиш-саксон ёшда экқан кўчатлари мевасидан ҳам тотишган.

Мен боғбонлар ичида ҳаётдан нолийдиганларини учратмадим. Тушкунлик кайфияти уларга бегона:

Тушкунлик хос эмас боғбон аҳлига,
Бундай қора хаёл бошқаларга хос.
Ҳар кимнинг тилаги йўлдош ўзига
Бу сўзда ҳикмат кўп, унга қулоқ ос!

МАКР ВА МУҲАББАТ

ЭЛДА танилган туппа-тузук бир ҳамкорим менинг китобларимга муҳаббат изҳор қилди ва дўстлик шевасини илгари сурди. Кўп йиллар мен унинг мухлислик даъвосига бовар қилдим ва адабиётга бўлган ҳавасини чин деб билдим. Лекин унинг бошқаларга нисбатан дағаллиги ва мунофиқлигини кузатар эканман, ҳайрат бармоғини тишладим. Дарҳақиқат у доғули, адаб ва адабиётдан узоқ. унинг ҳар бир сўзи софдил кишиларга тузоқ экан.

Макр ила муҳаббат ўт билан сувдир,
Уни қўшиб юрган мунофиқ, қувдир.
Муҳаббат босолмас ҳеч вақт макрни,
Унинг муҳаббатин юракдан қув дер.

«ЕР ҲАМ ТАНЛАБ ОЛАДИ»

МАҲАЛЛАМИЗДА етти оғайни бор эди, учи оламдан ўтишди. Улардан заҳар ва қаллоб, кекчи ва мунофиқ, ҳасадгўй ва бахили яшаб юрибди.

Ёшлигимда бир кампир қўшнимиз бўлар эди. У ҳар замонда:

— Оҳ, ер баччавоз, у ҳам танлаб олади, — деб қўяр эди.

Мен ойимлардан бу гап маъносини сўраганимда, у киши ҳам бир уф тортиб деган эдилар:

— Зулфи кеннойининг (кампирни шундай аташар эди) суҳсурдек лобар бир қизи бор эди, бўйи етган маҳал уни ўлим олиб кетган. Шундан бери кунлари шундай оҳу надоматда ўтмоқда.

Ёмонни ҳатто ер хоҳламас экан,
Бу гапдан қалбимга санчилди тикон
Инсон, ўзинг агар қилмасанг чора,
Дунё бичаверар яхшига кафан.

БАРЧА ГИРЁН ҚОЛСИН

1988 йилнинг 24 январи. Урология соҳасида жумҳуриятимизнинг етакчи олими, тиббиёт фанлари доктори, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Одилхон Мухторов уйида 30-40 киши йиғилишган. Уларнинг ҳам кўпчилиги хонанда ва созандалар.

Бу ажойиб одамохун шифокор мусиқага ўч ва шеърият шайдоси бўлиб, бундан бир неча кун илгари мусиқанинг инсонларни даволаш хусусиятлари ва мақомлар ҳақида ойнаи жаҳонда суҳбат ҳам ўтказган эди.

Бу кун унинг табаррук олтмиш ёшга тўлган куни. Уни табриклашга чин дилдан интилган, жарроҳ шифокор қўлидан нажот топганлар сонига етиб бўлмас... Аммо улар бехабар. Камтарин олим катта юбилей тантаналари ўтказишга розилик бермади. Уйда асосан қариндош-уруғлар ва энг яқин дўстлар йиғилишган.

Одилхон ва рафиқалари Муқаддамхонлар тенгдошлар. Улар талабалик йиллари севишиб, бир-бирларига ғазаллар битишиб, турмуш қуришган. Уларнинг самимий ширин ҳаётларига ҳамманинг ҳаваси келади. Мана ҳозир ҳам улар тар очилган бир жуфт гулдек яшнаб ўлтиришибди. Мен кўпчиликнинг кайфиятини ифодалаб:

— Одилхон, сизга олтмиш эмас, унинг ярмини бериш мумкин, Муқаддамхон иккалангиз ёшингизни қўшиб олтмиш йиллик қилмоқдасизлар, — дедим ва қуйидаги мисраларни ўқидим:

Одил Мухтор, қандай миш-миш?
Гўё сизга олтмиш эмиш!
Қуй шайдоси, қувноқ ёшсиз,
Олтмиш эмас, икки ўттиз.
Яхшиликка завол йўқдир,
Икки олтмиш яшанг, доктор.

Аммо минг афсуски, шодлигимиз узоққа чўзилмади. Мазкур йилнинг баҳорида шум хабар келиб қолди. Бутун умрини одамлар ташвишига бағишлаган, элга зарур шифокор ўғли иш куни охирида тўсатдан вафот этган эди.

Юзлаб инсонлар ҳаётини сақлаб қолишга қурби етган моҳир қўллар эндиликда жонсиз чўзилиб ётарди. Ҳаёт ошиғи, шеъру муҳаббат шайдоси энди юмшоқ табассум ила лол ётарди.

Мен тепасида нолон турар эканман Абдураҳмон Жомий ҳазратларининг қуйидаги қитъаларини кўнглимдан ўтказиб бу оғир жудоликка таскин излар эдим:

Ёдингдами ўшал сен туғилган кун,
Барча хандон эди, сен эса гирён.
Шундай яшагилки, кетар чоғингда,
Барча гирён қолсин, сен эса хандон.

Дафн куни кўча-кўйга одам сиғмай кетди. Неча кунгача унинг эшиги томон одамлар оқими тинмади.

Шоислом ШОМУҲАМЕДОВ,
халқаро Фирдавсий мукофоти совриндори, профессор.

ЭРТАНГИ КУНИМИЗ ҚАНДАЙ БЎЛАРКИН?

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Жуда тўғри айтдингиз. Шуни айтмоқчиманки, агар биз рўзнома ва ойномаларнинг елкасидаги юкни бироз енгиллатишга қаратилган бир қатор чора-тадбирларни кўрмаганимизда бу рақам яна ҳам каттароқ бўлар эди. Жумладан, Соликамск ва Светогорск қоғоз комбинатлари билан ўтган йилиёқ 1 тонна рўзнома қоғозини 1100 сўмдан бизга етказиб беришларига келишиб олган эдик. Лекин ана шу нарх билан йиллик фондга ажратилган қоғознинг фақат 70 фоизинигина бизга етказиб беришга ваъда қилишди. Бу — ўтган йилнинг сўнгги уч ойи учун қоғозларни етказиб беришга ҳеч ким кафолат бермаганлигини билдиради. Биз Соликамск комбинатига бориб тўртинчи квартал учун 5 минг 600 тонна қоғоз етказиб беришлари юзасидан келишиб олдик. Шуни ҳам айтиш керакки, бизларга 1 тонна қоғоз учун қўшимча 3 минг сўмдан тўлашимиз кераклигини таклиф этишди. Бизнинг ушбу таклифга кўнмасликдан бошқа иложимиз қолмаган эди. Қўшимча равишда келтириладиган ана шу маҳсулотларни қоплаш учун асқотадиган 18 миллион сўмни биз бир амаллаб ҳамма фондлардан чегириб олиш, ҳатто, рағбатлантириш фондидан олиш, қурилиш ва бошқа фондлардан олиш ҳисобига қоплашимиз керак. Хуллас концерн ихтиёридаги барча пулларни йиғиштириш эвазига анча арзон нархларда рўзнома қоғозларини сотиб олишга муваффақ бўлди.

Дарҳақиқат ҳозирги пайтда тадбиркорликда ҳикмат катта бўлиб қолди. Шу боисдан олиб қараганда сарф-харажатларнинг камайиши ишимизга яхши омил бағишлаши табиийдир. Ўтган йили озгина бўёқ, қолипли офсет пластинларининг тежаб қолинганлиги айни муддао бўлди. Жумладан, захирадаги пластинлар билан биз 2—3 ой амал-тақал қилишимиз мумкин.

— Тузилган битимларни қоғоз комбинатлари бажаришларига кафолат борми, ўзингиз билганингиздек ҳозирги пайтда шартнома асосида маҳсулот етказиб бериш деган гаплар бор...

— Биз бу ўринда давлатлараро шартнома ва битимларнинг ёрдам беришига умид қиламиз. Акс ҳолда бунинг уддасидан чиқадиган баъзи муҳарририятлар рўзнома қоғозларининг бир қисмини биржалардан олишга мажбур бўладилар.

— Бу тоннаси 24 минг сўм турадиган қоғозларми? Муҳарририятлар шунча пулни қаердан олади ахир?

— Бундан бошқа йўл йўқ. Акс ҳолда рўзнома ёки ойнома ёпилиши керак. Бизнинг хомаки ҳисоб-китобларимизга қараганда рўзномаларни чоп этиш учун 95 миллион 506 минг сўм, ойномаларни чоп этиш учун 50 миллион 852 минг сўм, яъни умумий ҳисобда йил учун 146,4 миллион сўм етмаяпти.

— Ҳа, чиндан ҳам аҳвол анча ноxуш. Юз берган бу аҳволдан чиқиб кетиш йўли борми?

— Мен яна қайтараман, аҳвол чиндан ҳам мураккаб. Лекин дафъатан бундай олиб қараганда ўта тушкунликка тушмаслик ҳам керак. Албатта биз 1992 йил учун «Оқшом» рўзномаларига обуна бўлганлардан қўшимча ҳақ тўлашларини талаб қилолмаймиз: улар билан давлат томонидан шартнома имзоланган ва уни ҳеч ким бузишга ҳаққи йўқ. Бироқ...

Биринчидан, республика ҳукумати матбуотга ёрдам беришга қаратилган бир қатор чора-тадбирларни ишлаб чиқмоқда. Махсус комиссия рўзнома ва ойномаларни тайёрлаш, нашр этиш ва тарқатишга дахлдор бўлган мутасаддиларни ишбилармонлик билан иш юритишга чақирди. Комиссия ҳозирги пайтда алоқачиларга, матбуот чиқариш ва тарқатиш билан шуғулланадиган бошқа ташкилотларга фақат фойда кетидан қувмасдан ўзларига бироз зарар бўлса-да хизмат кўрсатиш нархини оширмасликни таклиф этмоқда. Собиқ Иттифоқнинг бир қатор минтақаларида худди шундай қилинди.

Иккинчидан, кўп нарса муассисларга ҳам боғлиқдир. Муассислар у ёки бу нашрнинг керак ёки керак эмаслигини аниқ белгилаб олишлари керак. Агар улар «ўз» рўзномалари керак эканлигини хоҳласалар, бундай ҳолда уни чоп этишни молиявий жиҳатдан таъминлашлари керак.

Учинчидан, муҳарририятларнинг жамоалари бадавлат ҳомийларни жалб этган ҳолда пул топиш йўлларини ўрганишлари керак. Бу — нашрнинг «қиёфасини» бир мунча ўзгартириши мумкин, лекин ҳаёт-мамот ҳақида гап кетганда ана шундай маълум қурбонлар ва келишувларсиз иш битмаслигини ҳам асло унутмаслик керак.

Тўртинчидан, муҳарририятлар бутун куч-ғайратини фойдани кўпайтириш ва сарф-харажатни қисқартиришга қаратишлари керак. Фойдани чакана нархларни ошириш, рекламалар, эълонлар, тижорат фаолияти ва шунга ўхшаш материаллар эълон қилишни кўпайтириш эвазига ошириш мумкин. Сарф-харажатларни эса муҳарририят ички харажатларни қисқартириш, штатларни оқилона равишда қисқартириш, эгаллаб турган майдонлар, транспорт, почта хизматини қисқартириш эвазига эришиш мумкин. Ҳатто ҳафтада бир марта рўзнома сонини қисқартириш ва ойноманинг бирлашган сонини чиқариш йўли билан ҳам харажатни камайтириш мумкин. Бу нарса бир қатор самара беради. Бунда шуни ҳам ҳисобга олиш керакки, сарф-харажатнинг асосий қисми қоғоз қиймати эвазига тўғри келади. Муштарийларнинг буни тўғри тушуниб, унга эътироз билдирмасликларига ишонаман.

Бир сўз билан айтганда, ўз молиявий аҳволини яхшилаш йўлларини қидириб топиш ва бунинг учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланиш керак.

— Ислом Шомуродович, юз берган аҳволга сизнинг шахсий муносабатингиз қандай?

— Раҳбар сифатида мен рўзнома ва ойномаларнинг бекитилишига йўл қўймаслигим керак. Мен вақтли нашрларни чиқариш билан машғул бўлган концерннинг 2200 ходими ва 1300 журналистнинг тақдири олдидаги масъулиятимни чуқур ҳис этишим керак. Мен буни ҳис этмоқдаман ҳам. Лекин таассуфлар бўлсинки, барча муаммоларни ҳал этишга менинг бир ўзимнинг кучим етмайди. Лекин шуни ишонтириб айтаманки, биз муҳарририятларни «Шарқ» концернида нима зарур бўлса барча техникавий, бир қисм молиявий муаммоларни соқит қилиш учун барча чора-тадбирларни кўрамиз.

Қарийб ярим аср мобайнида фаолиятини матбаачилик ва ноширлик ишига бағишлаган бир инсон сифатида, ҳозирги концерннинг барча участкаларида ўнларча йиллар мобайнида кўпгина ажойиб мутахассислар, усталар, «Шарқ»да бугунги кунда меҳнат қилаётган ишчилар ва журналистлар билан ёнма-ён турган бир инсон сифатида юз бераётган воқеаларга хотиржам қараб туролмайман. Хўш, ўзингиз айтинг, мен ўнларча йил мобайнида ўзининг севимли ишига ҳаётини бахшида қилган кишининг рўзнома, ойнома ёпилаётганлигини баҳона қилиб ишдан бўшаши кераклигини қандай қилиб унга айтаман ва буни унга тушунтираман. Ҳозирнинг ўзидаёқ айрим марказий ва жумҳурият рўзнома ва ойномалари чиқарилиши қисқартирилиши туфайли босмахона ишчилари ишсиз қолишяпти. Лекин уларни ҳозирча бўшатишмаяпти, балки китоблар чиқариш, мебеллар учун текстуралар, гул қоғозлар, иккиламчи хом ашёни қайта тайёрлашга малакасини ихтисослаштириш лозимлигини таклиф этишмоқда. Мутахассисларимиз ва ишчиларимизнинг ишсиз қолмасликлари учун барча имкониятлар қидириб топилмоқда.

Муштарий нуқтаи назаридан, «Оқшом»нинг чиқа бошлашида унинг «бешиги» атрофида турган бир инсон сифатида шуни айтишим керакки, вақтли нашрларнинг ўз-ўзидан эҳтимоли кўзда тутилган барҳам топиши менга ҳам тинчлик бермаяпти. Бу нарса демократиялаш, ошкораликка таъсир кўрсатади, бизнинг фуқароларимизни ахборотлар, сўз эркинлигига бўлган ҳуқуқдан маҳрум этади. Чунки бугунги кунда рўзнома ва ойномалар юзлаб мактубларни эълон қилмоқда, турли муаммоларга бағишланган ранг-баранг ўнлаб фикр ва мулоҳазаларни чоп этмоқда. Бугунги кунда кишилар рўзнома ва ойномалар саҳифалари орқали ўз нуқтаи назарини билдиришлари, ўз қувонч ва ташвишларини айтишлари мумкин. Уларни ана шундай имкониятдан маҳрум этиш мумкин

Шу боисдан келинглар, рўзнома ва ойномаларга ҳукуматимиз томонидан кўрилаётган чора-тадбирлар ҳам, муассисларнинг саъй-ҳаракатлари ҳам, журналистларнинг ўз интилишлари ҳам вақтли нашрларнинг яшаб қолишига ёрдам беради, деб ишонайлик! Гарчи ишонч доимо аниқ пойдевор асосига қурилиши керак бўлса-да, келинглар, ана шундай ишонч бизларни асло тарк этмасин!

Суҳбатдош Сергей ЛИ.

⊙ МУҲАРРИРИЯТДАН: Ўйлаймизки, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг муштарийлари ушбу мусоҳабадан муайян хулосалар чиқарадилар ва рўзнома чакана нархини мажбуран оширганлиги, рўзномада кўплаб реклама ва эълонлар бера бошлаганлиги учун муҳарририятни койимайдилар. Яқин вақтлар ичида биз «Оқшом» сонлари миқдорини камайтирмоқчи эмасмиз. Бу борада биз рўзноманинг ҳаммуассиси бўлмиш Тошкент шаҳар Кенгашининг кўрсатадиган ёрдамига таянамиз, турли корхоналар, ташкилотлар, тижорат тизимидаги маҳкамалар билан қўлни-қўлга берган ҳолда, ўзаро манфаатли ҳамкорлик асосида ишлаймиз.

Бироқ, яна шуни таъкидламоқчимизки, «Оқшом»нинг аҳволи мураккаб. «Шарқ» концерни режалаштириш бўлими бошлиғи Омонулла Юнусовнинг бизга хабар беришича, ҳозирча мавжуд бўлган маблағлар «Оқшом»нинг 44 та сонига етади. Ҳозир барча нашрлар қатори «Оқшом» рўзномасига ҳам 1992 йилнинг қолган 9 ойи учун обуна қийматини ошириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилмоқда. Хомаки ҳисоб-китобларга кўра бир ойлик обуна нархи 12 сўм 80 тийинни ташкил этади. Демак, эртанги кун муҳарририят жамоаси учун ҳам, унинг садоқатли муштарийлари учун ҳам янги синовларни олиб келмоқда.

Лекин биз барибир шунга ишонамизки, муассисимиз, «Оқшом»нинг дўстлари ва муштарийлари, ҳомийлари ёрдами ва саховати туфайли ўзимизни сақлаб қоламиз. Ўтган йили ўзининг чорак асрлигини нишонлаган «Оқшом» рўзномалари учун ўз фаолиятини тўхтатиш жуда ҳам эрта муддат бўлган бўлур эди. Лекин юқорида айтиб ўтилганидек, биз келажакка ишонч ва умидимизни йўқотганимиз йўқ. Ана шу умид ва ишонч бизни бош вазифаларни бажаришга даъват этмоқда. Қизиқарли мақолалар билан, «Оқшом» анъаналарига мос бўлган мақолаларни эълон қилган ҳолда ўнларча минг тошкентлик ва Ўзбекистоннинг барча вилоятларидаги муштарийлар қалбига ҳаётимизнинг ана шу танг кунларида илиқлик олиб кириш шундай хайрли ва савобли ишларимиздан биридир.

Бола бошидан

КИМ АЙБДОР?

Эндигина биринчи синфга қадам қўйган Комилжон қўшнимиз Қобилжоннинг битта-ю битта эрка ўғли. Бир куни онаси билан мактабга кетаётганида орқасига осиб олган папкаси очилиб кетиб китоб-дафтарлари ерга сочилиб кетса борми денг! Уларни йиғиштириб олаётган онаси қарасаки, ўғлининг алифбе китоби негадир иккита бўлиб қолибди.

— Комилжон, нега китобинг иккита?

— Кеча ёнимда ўтирадиган Раҳимжонники қолиб кетган экан. Бугун қайтариб бераман.

— Вой аҳмоқ, сен олганингни ким билиб ўтирибди. Агар ўзингники йўқолиб қолса буни ишлатасан, тушундингми?

— Сўраса нима дейман?

— Олмадим дегин, хўпми?

— Хўп ойижон, шундай дейман.

«Жаҳоннинг бутун ғурури оналардан. Қуёшсиз гуллар очилмайди, севгисиз бахт йўқ, аёлсиз муҳаббат йўқ, онасиз шоир ҳам, қаҳрамон ҳам бўлмайди», деб таърифлаган эди буюк алломаларимиздан бири. Энди ўзингиз айтинг: она номига иснод келтираётган бундай аёлларни она деб бўладими?

Орадан уч йил ўтди. Айни пишиқчилик. Томорқамизда ер чопаётиб қўшнимизнинг боғидаги ўрик дарахтига чиқиб олган Комилжонга кўзим тушди. Қўйни ўрикка лиқ тўла эди. Уни кўрган мен тағин дарахтнинг шохи синиб, қўшнимизнинг ўғли йиқилиб тушмасин деган хаёл билан уни пастга тушишга ундадим. Лекин у менга ўчакишгандек янада юқорига чиқа бошлади. Шундан сўнг томорқа юмушларига уриниб кетдим. Кечки пайт кетмонни ювиб тозалаб елкамга ташлаб энди уйга кетаман деб турсам Комилжонни етаклаб онаси келиб қолди. Менга яқинлашиб ўдағайлаб кетди:

— Қўшничилик ҳам шунақа бўладими? Ўрикдан туш деб ўғлимнинг ўтакасини ёриб юборай дебсиз. Э, зиқна бўлмай кетинг-е...

«Ўз фарзандларини бахтли қилишга интилувчи меҳрибон ота-она кўп ҳолларда ўзининг тор қарашлари, калтабин мўлжаллари, кераксиз ғамхўрлик ва меҳрибонликлари билан уларнинг қўл-оёғини боғлаб қўяди», деган эди рус публицисти ва адабий танқидчиси Дмитрий Писарев.

Биз онаси билан ўғлининг номини атайин ўзгартириб баён қилаётган қўшнимизнинг ўғли Комилжон амал-тақал қилиб мактабни битирди-да, ишга жойлашди.

Яқинда кечки пайт кўчада қўшнилар билан гаплашиб турсак Комилжон бир милиция ходими билан уйи томон келаяпти. Қарасак, ранги қув ўчган. Кейин билсак Комилжон ҳамкасблари билан бирга ишхонасида катта ўғирликка қўл урибди.

Ана шу кундан бери мана бир неча йилдирки, маҳалламизда кўринмай қолди. Унинг эгрилиги эса... китобдан бошланган эди.

Маҳкам ҲАКИМОВ.

Ҳар тўғрида

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ. Ирландиянинг Карригферкуст шаҳри ҳокими жаноб Зандрэ Хагент озиқ-овқатлар, замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари ва дори-дармонлар ҳамда турли совға-саломлар ортилган карвон билан Нева соҳили бўйидаги шаҳарга етиб келди.

СУРАТДА: тез ёрдам машинаси 26-касалхонага мўлжалланган.

СИЗ суратда кўриб турган мана бу тухумсимон буюмлар «Франклин Минт» заргарлик корхонасида ишлаб чиқарилган. Улар тилла суви юритилган нодир рангли металлардан ва ёғочдан тайёрланган.

ТАСС суратлари.

РОБОТ СИГИР СОҒАДИ

ЛОНДОН. Рейтер агентлигининг хабар қилишича, жуда яқин вақт ичида Голландиянинг сутчилик фермаларида сигирларни робот соғадиган бўлади. Шу янгиликни яратган ва бундай роботларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришган «Гасконь Мелотт Холдинг» фирмаси вакилининг айтишича, одатдаги сут соғиш аппаратларидан фарқли ўлароқ, компьютер ёрдамида бошқариладиган робот сигирхона бўйлаб мустақил равишда юра олади ва инсоннинг ёрдамисиз жониворларни соғади. Электрон сут соғувчи ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутни 15 фоиз кўпайтира олади ва унинг ижодкорлари умид қилишларича, сут чорвачилигида инқилоб қилади. Сигирларга келганда шуни айтиш керакки, улар ўзларининг янги «эгасини» маъқул кўришларини дастлабки тажрибалар кўрсатди. Жониворлар унга жуда тез одатланиб қоладилар, чунки у сигирларни мунтазам равишда ва ҳафсала билан соғади.

НАВБАТДАГИ ҲАЗИЛГА ЙЎЙИШДИ

ҚОҲИРА. Мисрлик машҳур қизиқчи Аҳмад Бадр телевизион фильм суратга олинаётган вақтда тасодифан ўлимдан бир амаллаб қутилиб қолди. Фильм матнига мувофиқ, деб хабар қилади «Ижипшн газетт» рўзномаси, у тасодифан ҳовузга йиқилиб тушиши керак эди. Аҳмад ўзини сувга ташлаш олдидан ҳамкасбларига сузишни билмаслигини айтиб, уларни огоҳлантирди, лекин қизиқчининг бу гапларини навбатдаги ҳазилга йўйишди.

Режиссёр суратга олинган кадрлардан жуда мамнун бўлди. Чунки артист, унинг фикрига қараганда, чўкаётган одамни қойил-мақом қилиб кўрсатиб берган эди. Унинг боши сувда гоҳ кўринар, гоҳ кўринмас, орадан бир неча лаҳза ўтгач «чўкяпман» деб бақирганини ҳам одамлар кулгу билан қарши олишганди. Аҳмад сув тагида узилкесил қолиб кетгандан кейингина, ҳамкасблари ташвишланишди ва уни қутқаришга тушишди. Воқеа рўй берган жойга етиб келган шифокорлар ўлим билан олишаётган қизиқчини зўрға қутқариб қолдилар.

ЯНГИ РУКН: «Мирзо Бобур сабоқлари»

«Умрлар бўладики, ўлса ҳамки тирикдир». Ўтнафас шоиримиз Мақсуд Шайхзода ушбу сатрларни битганида нимани назарда тутгани ёлғиз аллоҳга аён. Лекин бу сатрлар 500-600 йилдан бери жаҳонни лолу ҳайрон этиб келаётган Темурийларнинг ҳаёти ва фаолиятини ифода эта олади. Чиндан ҳам Темур соҳибқирон, Мирзо Улуғбек, ҳазрат Навоий, Султон Ҳусайн Бойқаро, Мирзо Бобурлар мангу тирик, мангу ҳақ сўзга муштоқ аждодларимиздир. Уларнинг умри ўт билан сувдан яралган, уларнинг ўзи ҳам, салтанати ҳам, шеърияти мулки ҳам дам осойишталик, дам жангу жадаллар ичра яралган мулки саодатдир.

Ҳамиша Мирзо Бобур ҳақида гап кетганда ёшдир, қаридир, шоҳдир, гадодир — юрагига беихтиёр ҳасрат тоши чўкади. Бу тенгсиз шоир, зукко муаррих ўз юртига сиғмади. Мулки Ҳиндуда паноҳ тутди, буюк салтанат тузди. Абадулабад юртдан узоқда ором топди.

Бобур ҳазратларининг ҳаёти, ижоди, ўлмас «Бобурнома»сини ўрганишга сўнгги йилларда жуда катта эътибор берилмоқда. Бинобарин унинг муборак 510 йиллик тўйига ҳам тараддуд кетмоқда. Ана шу боисдан «Тошкент оқшоми» ўз саҳифаларида «Мирзо Бобур сабоқлари» деган янги рукн остида туркум мақолалар бериб боришини режалаштирди.

Хамир учидан патир деганларидек, бугун биз Бобурнинг қисмати, унинг асарлари тарихи билан изчил шуғулланиб келаётганлардан бири — таниқли олима, тарих фанлари доктори, Беруний номидаги Ўзбекистон Давлат мукофоти соҳибаси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Сабоҳат Азимжонова билан суҳбатни муштарийларимиз диққатига ҳавола этмоқдамиз.

Сиз кутган учрашув

«СЎЗИМНИ ЎҚИБ, СОҒИНГАЙСАН ЎЗИМНИ»

— Сабоҳат опа, Мирзо Бобур ҳаёти хусусидаги илк илмий ишингиз ҳақида сўзлаб берсангиз...

— Хабарингиз бор. Улуғ Ватан уруши даврида кўпгина етук олимлар республикамизга эвакуация қилинган. Ўзбекистон тарихининг катта қисмини ёзган машҳур тарихчи олим Александр Якубовский ҳам Тошкентда яшаб, ишлади. Мен бу пайтда аспирантурада эдим. Якубовский менга раҳбар бўлди. У менга илмий ишим учун мавзу қилиб «Бобурнинг Фарғона улуси» мавзусини тавсия қилди.

1946 йилда эвакуация қилинган олимлар ўз шаҳрига жўнаб кетишди. Мен ва дугонам Тожихон Қодирова ҳам устозимизнинг ортидан Ленинградга бордик. У ерда Якубовскийнинг уйида анча вақт яшадик. Тожихон ўз илмий ишини тезда тамомлади. Мен ҳеч ёзолмайман денг. Домла мендан ранжиди:

— Бу қандай бўлди? Ҳамма шароит бор бўлса, тезроқ ёзсанг-чи. Сендан бу сусткашликни кутмовдим.

Шундан кейин жиддий ишга киришдим. Биринчи бор Бобур ҳазратлари ҳузурига келганим шундай бўлганди.

— Сизнинг докторлик диссертациянгиз ҳам Бобур ҳазратлари ҳаётини тадқиқ этишга бағишланган экан.

— Ҳа, албатта. У «Бобурнинг Кобул ва Ҳиндистон давлати» деб аталарди. Ўша пайтларда Бобур ҳақида тузукроқ гап айтиш ҳам мумкин эмасди. Диссертациямни Иттифоқ Фанлар академияси Шарқшунослик илмгоҳи илмий кенгашида илмгоҳнинг раҳбари академик Бобожон Ғафуров раислигида 1969 йил 23 октябрда ҳимоя қилганман.

Тадқиқотимни китоб ҳолида чиқариш учун яна Москвага бордим. Академик Бобожон Ғофуровга учрашдим.

— Москвада чиқариб берсангиз, деб илтимос қилдим ва унга бор гапни тушунтирдим. Китобим 25 босма табоқдан ошар эди. Ноширлар уни кўриб, ўйланиб қолишди. «Ҳаммасини эмас, 11—12 босма тобоғини чиқарамиз», дейишди. Рози бўлдим. 11—12 босма тобоғи чоп этилди. Юрагим ачишса ҳам тенг ярмини қисқартириб беришга мажбур бўлдим.

— Ҳозир тарихимизга қизиқиш, айниқса, кучайган. Ажаб эмас, асарингиз бутунлигича чоп этилса. Сиз кўпроқ «Бобурнома»ни тадқиқ этгансиз чоғи!..

— «Бобурнома»нинг, нафақат Ўрта Осиё, балки жаҳон маданиятида тутган ўрни нақадар буюкдир. Ушбу муқаддас китобнинг фазилатлари жуда кўп. Аввало Бобур ҳазратларининг услуби ҳақида сўзламоқ жоиз. У ажиб бир соддалик билан воқеаларни талқин қилади, зукколик билан қалам юритади. Бу услуб Хондамир, Мирхонд сингари забардаст тарихчилар услубидан анча фарқ қилади.

«Бобурнома» айни пайтда тарихий, жўғрофий, этнографик жиҳатдан ҳам мукаммал бир асардир. Унда кўпдан-кўп халқларнинг урф-одатлари, тили, яшаш шароитлари хусусидаги битиклар, воқеалар баёни, шаҳарлар, қишлоқлар тасвири бор. Бу жиҳатдан мен «Бобурнома»ни Абу Райҳон Берунийнинг буюк «Ҳиндистон тарихи» китоби билан тенглаштираман. Битта мисол келтирай: каркидон ва фил жанги тасвирини Беруний ёзар экан, уларнинг ташқи кўриниши, маҳобати ҳақида кўпроқ сўз юритади. Бобур Мирзо эса уларнинг куч-қуввати, кўпроқ қаерда яшаши, нималар билан озиқланишигача ёзади. Беруний ўз давридаги мавжуд асарларга таяниб, Ҳиндистонни тасвирласа, Бобур эса ўзи кўрган, билган Ҳиндистонни таърифлайди. Беруний олим сифатида ўз фикрини билдирса, Бобур аввало давлат арбоби, сўнг олим сифатида ёндошади. Хуллас, «Бобурнома» тенги йўқ тарихий асар. Шу сабабли ҳам жаҳон илм аҳли ушбу китобга алоҳида меҳр билан қарайди.

— Бобурнома чет элларда ҳам нашр этилганми!

— Бир эмас, бир неча марта. Ушбу ажиб ёдгорликка қизиқиш ўтган асрлардаёқ бошланган эди. У 1705 йилда Голландияда; 1826, 1844, 1905, 1909 йилларда Англияда; 1810 йилда Германияда; 1871 йилда Францияда таржима қилиниб, китоб ҳолида чоп этилди. Афғонистон, Ҳиндистон, Туркияда китобат қилинди. Витсен, У. Эрскин, Ш. Лейден, А. Беверидж, Ю. Клапрат, А. Кейзер, Паве де Куртейл, Бакке Грамон сингари голланд, француз, инглиз, олмон олимлари Бобурга бўлган чексиз ҳурматларини изҳор этиб, унинг асарини тарғиб этишга, таржима қилишда фидойилик кўрсатишди. ЮНЕСКО «Бобурнома»ни икки бор нашр этди. Биринчи марта 1980 йилда, кейин 1985 йилда (француз тилида Бакке Грамон таржимасида). Кейинги нашри айниқса гўзал чоп этилди. ЮНЕСКО фан ва маданият бўлими бошлиғи Эдуард Моникнинг махсус илтимосига кўра ҳар иккала нашрга сўзбоши ва алоҳида мақола билан иштирок этдим. Ўзбекистонда «Бобурнома» кеч бўлса ҳам икки бор чоп этилди. «Бобурнома»нинг аҳамияти ҳақида унинг Шарқ халқлари маданияти тарихида тутган ўрни ҳақида жаҳоннинг кўплаб олимлари энг илиқ сўзларни айтишмоқда. «Бобурнинг мемуарларини барча даврларнинг қизиқарли ва романтик асарлари қаторига қўйиб ўрганиш зарур. У турк тили деб аталган тилнинг — Бобурни она тилининг барча бой бўёқларини ўзида мужассам этган», деб ёзган эди инглиз шарқшуноси Е. Дениссон Росс. Бу «Бобурнома» ҳақидаги битта таъриф холос. Бундай сўзлар қанчадан қанча. Бу сўзларни айни пайтда халқимиз, тилимиз шаънига айтилган сўзлар деб билмоқ керак.

— «Бобурнома» Бобурийлар даврида ҳам таржима этилганми!

— Ҳумоюн, шоҳ Жаҳон, Акбар, Аврангзеб даврида ушбу китоб ғоятда қадрли саналган. Шоҳ Акбар Бобурнинг невараси даврида «Бобурнома» илк марта форс тилига таржима этилган. Уни Абдураҳмон Хонихонон таржима қилган.

Бобурнинг энг буюк хизмати, у нафақат «Бобурнома»ни Ҳиндистонда ўзбек тилида ёзди, у ўзбек тили, ўзбек маданиятини ушбу диёрга олиб борди. Унинг барча фарзандлари ўзбекча сўзлашганлар. Шу тилда шеърлар битганлар. Кемаси ғарқ бўлиб, Ҳумоюн шоҳ саройида анча муддат туриб қолган турк генерали Саид Али Раис ўзининг «Миротул мамолик» («Мамлакатлар ойнаси») китобида ёзишича Ҳумоюнга қўл остидаги қайси вилоят ҳокимларидан мактуб келса, ҳокимлар ўзбек тилида тўрт қатор ўзбекча рубоий билан хатни тугатганлар. Саид Али Раис ўз китобида Синд вилояти ҳокими Ёрийдан келган хатдаги рубоийни мисол тарзида келтиради.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, Бобур Ҳиндистонга катта юксалиш бахш этди. Жавоҳарлаьл Неру: «Бобур ғоят дилбар шахс, уйғониш даврининг типик ҳукмдори, мард, ташаббускор инсон эди, у санъатни, адабиётни севарди, ҳаётдан лаззатланишни севарди», деб ёзганда ҳақ эди.

— Сабоҳат опа, хабарингиз бор, буюк ватандошимиз Бобур Мирзонинг 500 йиллик тўйлари кўнгилдагидек ўтмади. Энди у дилбар инсоннинг 510 йиллиги яқинлашиб келмоқда...

— Қадим Шарқда бир мақол бор, қайсидир китобда ўқигандим. Унда шундай дейилади:

Подшоҳга яқин олим — ёмон олим,
Олимга яқин подшоҳ — яхши подшоҳ.

Бу мақолда нима дейилмоқчи эканлиги шундоқ равшан. Ҳусайн Бойқаро нега Навоийга ҳамиша яқин бўлган? Унинг маслаҳатига қулоқ тутганини шарҳлаб ўтиришга ҳожат бормикин? Энди қизиқ ҳолат: Бобурнинг ўзи шоҳ, Бобурнинг ўзи олим. Мирзо Бобурда иккала хислат мужассам.

Навоий ҳазратларининг тўйи жуда ажиб ўтди. Унинг номига, шарафига лойиқ даражада бўлиб ўтди. Менинг фикримча турк оламидаги икки юлдуз — Навоий ва Бобурни бир-биридан кам кўрмаслик керак. Бинобарин Бобурнинг тўйини ҳам Навоий ҳазратлариникидан кам тантана қилмаслик лозим деб ўйлайман. Доим ўкинч билан эслайман: ўшанда ЮНЕСКО юртдошимизга катта эътибор берган, бизда эса Бобурга муносабат яхши эмасди. Балки энди яхши бўлар, ҳазрат Бобур олдидаги гуноҳимизни бир қадар ювармиз. Бунга имконият яқинлашиб келмоқда.

— Бобур ҳақидаги ишларингизни тўхтатмагандирсиз, Сабоҳат опа!!

— Ростига кўчсак, Бобур меросини ўрганишга эндигина жиддий киришдик. Ҳозир, «Бобурнома»нинг русча III нашрини тайёрлаб (таржимон М. Салье), ўзбек Қомуси Бош таҳририятига топширдим. Гулбаданбегимнинг «Ҳумоюннома» асарининг II нашрини ҳам бир кур кўздан кечириб, баъзи тўлдириш, катта сўз боши билан «Чўлпон» нашриётига тақдим этганман. Охирги ишларимдан яна бири «Навоий ва Бобур» мақоласидир. Уни Навоий ҳазратларининг 550 йиллигига атаб ёзгандим.

Яқинда Ҳиндистондан нуфузли делегация келганди. Мен улар билан учрашганимда сўраб қолишди:

— Бобурни ўрганишга нима янгилик киритдингиз?

Бобурнинг «Мубаййин» асарининг учинчи боби солиқлар, закот ҳақидадир. Унда солиқ солиш, мусулмон оламида ислом дини ўлчовида қанча бўлиши, кимдан қанча олиниши ёхуд закот берилишини Бобур муфассал баён қилган ва шунга амал қилишни таъкидлаб Ҳумоюн Мирзога тақдим этган. Шарқ ва Ғарбдаги кўпгина олимлар Ҳиндистонда Акбаршоҳнинг иқтисодий ислоҳоти асосида Шершоҳ ислоҳоти ётади, деб ёзишган. Мен Акбар давридаги солиқ сиёсати бобоси Бобур ёзган қоидаларга асосланганини исботлашга интилдим. «Дарҳақиқат, нега невара бобоси ёзиб қўйган қонунларга амал қилмасдан отасининг ашаддий душмани Шершоҳ ислоҳоти асосида иш юритар экан?» дедим. Буни эшитган делегация аъзолари ҳайрон қолишди. Яна катта ишларимдан бири Бобурнинг Фарғона, Кобул, Ҳиндистон давлати ҳақидаги ишларимни, ҳали ҳеч ким ўрганмаган «Мубаййин» асарини нашрга тайёрлашдан иборатдир.

— Илтимос, айтингчи бизга Бобур Мирзодан нималар мерос қолган!

— Мирзо Бобурдан бизга энг аввало Ватанни севиш мерос бўлиб қолди. Бобур ўз халқини, ўз миллатини, ўз тилини ниҳоятда улуғлаган. Ҳаттоки, тилло, ёқут билан безалган Ҳиндистон тахти ҳам вақти келса, «Ватан» сўзи ўрнини босмаган. «Муқолоти шуаро» деб номланган китобнинг сўнгида Бобурнинг форс тилидаги рубоийси келтирилади. Унинг ўзбекчада мазмуни қуйидагича. «Самарқанду, Ҳиротда айшу ишратда ўтмаган кўнгил эй воҳ Аграда вайрон бўлди». Мирзо Бобурнинг биринчи сабоғи ҳам, охирги сабоғи ҳам она тупроқ, она Ватан!

1966 йилда «Бобурнинг ҳиндча девони»ни тадқиқ қилган эдим. Бу девоннинг энг қадимий қўлёзмаси Ҳиндистонда Салоржанг кутубхонасида сақланади. Унинг сўнгги варағида Бобур ўз қўли билан ёзган бир рубоий бор. Унинг икки байтини ўқиб бўлмади. Икки байтининг мазмуни шундай:

Ҳар вақтки кўргайсан менинг сўзимни,
Сўзимни ўқиб, соғингайсан ўзимни.

Шу билан сўзимга нуқта қўяй. Бобурни соғиниб яшамоқлик ўзи ҳам катта бахт.

Сабоҳат опадан суратини сўраган эдим кулдилар:

— Менинг суратимнинг ўрнига Бобур ҳазратларининг суратларини беринг. Бугун у кишининг туғилган кунлари-ку ахир!

Яна учрашамиз деб хайрлашдик. Қулоғимда Сабоҳат опанинг гоҳ ҳазин, гоҳ шодлик билан айтган сўзлари жаранглайди: «Бобурнинг мероси салкам 500 йил безавол яшаб келмоқда. Нега- лигини ўйлаб кўрдингизми!»

Суҳбатдош Темур УБАЙДУЛЛО.

Бу диёр қорақалпоқ аталур

● Ўзбекистонда Қорақалпоғистон адабиёти ва санъати декадалари, Қорақалпоғистонда эса (1972, 1977 йиллар) ўзбек адабиёти ҳафталиклари ўтказилганда икки халқ адабиётининг энг яхши намуналари таржима қилинди. Ўзбек тилига ўгирилган қорақалпоқ халқининг «Қирқ қиз» эпоси, Бердахнинг «Амударё илҳомлари» (шеърий тўплам) ҳамда Тўлапберган Қайипбергановнинг «Қорақалпоқ қизи» асарлари шулар жумласидандир.

● Мухтор республикадаги энг катта дарё—Амударё қуйилиш жойидан 100 километр юқорида тармоқларга ажралиб, кенг дельта ҳосил қилган. Дарё сувидан суғоришда кенг фойдаланилмоқда.

● Қўйқирилганқалъа харобаларини қазиш вақтида Ўзбекистон ҳудудидаги (милоддан аввалги 4-асрга оид) энг қадимий ёзма ёдгорликлар топилган.

● Тупроққалъа саройи (милоддан аввалги 3-аср охири, 4-аср бошлари) сўнгги антик даврнинг энг улкан ёдгорликларидан биридир.

● Қорақалпоғистон диёридаги тоғ массивларидан энг йириги Султон Увайс (энг баланд жойи 473 метр) ҳисобланади.

● Мухтор республика саноатида қишлоқ хўжалиги хом ашёсига ишлов бериш, қурилиш материалларини ишлаб чиқариш, металлсозлик тармоқлари энг кўп ривожланган. Қурилиш материаллари ишлаб чиқариш саноати ғишт, темир-бетон конструкциялари, оҳак заводлари, уйсозлик комбинатидан иборат Қўнғиротда темир-бетон маҳсулотлари заводи ишлаб турибди.

Шавкат САЪДИЕВ тайёрлади.

Трамвай ва троллейбус тарихидан

1854 йили ўрис муҳандиси Полежаев Санкт-Петербург шаҳри чеккасида отлар тортиб юрадиган 3,5 чақирим узунликдаги трамвай (конька) йўлини қурди.

* * *

МОСКВАДА дастлабки темир излар 1872 йили пайдо бўлди.

* * *

ТОШКЕНТДА 1901 йилнинг 30 мартидан эътиборан тор темир излар устида трамвай (конька)лар ҳаракат қила бошлади. Константин Биркаев Пушкин кўчаси бўйлаб тўнғич трамвайни бошқарди. Ўзбеклар орасида эса Собир Қориев биринчи трамвай ҳайдовчи бўлди.

* * *

1933 йили Москвадаги «Динамо» заводи ишчилари дастлабки троллейбусни яратдилар.

* * *

1933 йилнинг ноябрида Н. Крупцев Беларусь темир йўл вокзалидан троллейбус ҳайдай бошлаганида уни йўловчилар «ура» садолари ва гуллар билан қарши олишди.

* * *

1947 йилнинг 5 ноябрь куни Ўрта Осиёда биринчи марта троллейбус ҳаракати йўлга қўйилди. Яков Рушай янги транспортни илк бор бошқариш бахтига муяссар бўлди.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ тайёрлаган.

Бу—қизиқ

55 АСРЛИК ДОҒ

ЭРОННИНГ жанубидаги тоғли ҳудудда сополдан ишланган кўза қолдиқлари топилди. Бу эса шароб тайёрлашнинг қадимийлиги 5500 йил эканини, шу пайтга қадар қилинган тахминдан 500 йил ортиқ эканини билдирди. Кўза Месопотамияга яқин бўлган Уруку шаҳри маданиятидан нишона эканлиги маълум бўлди. Археологлар фикрича, у ёзув ихтиро қилинишидан сал кейин ишланган. Синиқлар жой-жойига қўйилиб кўза асл ҳолига келтирилганида унинг тубида қандайдир қизил доғ борлиги кўзга ташланди. Текширувлар шуни кўрсатдики, доғ танин ҳамда узум кислотасидан таркиб топган экан. Шунингдек шароб тайёрлаш услуби ҳам маълум тахминларга олиб келди: кўзага узум меваси тўлдирилган, махсус мослама ёрдамида эзғиланган ва шундайлигича қолдирилган. Ачитқи эса меванинг пўстлоғида мавжуд бўлган.

БАЪЗИЛАРИДА УЧТАДАН

ҲОЗИРГИ кунда Голландия аҳолисида 14 миллион велосипед бор. Бу эса 1971 йилдагига нисбатан икки баробар кўп демакдир. Шуниси қизиқки, мамлакат аҳолиси 14 миллиондан сал ортиқ. Уларнинг ўн фоизи иккитадан, бир фоизи эса учтадан велосипедга эга. Ҳар йили кўча ёки сафарга 3650 минг велосипед чиқади. Уларнинг ярмидан кўпроғи кундалик эҳтиёж учун харид қилиш илинжидаги кишилардир. Бу юмуш билан аҳолининг 19 фоизи автомобилларда, 1 фоизи жамоат транспортида, 18 фоизи эса пиёда чиқади.

Акбар АБДУВАЛИЕВ.

Назм чечаклари

ҲУВИЛЛАГАН ҚИШЛОҚЛАР

Юраман суриб хаёл,
Чор атроф ҳувиллайди.
Кўчада бебош шамол
Изғийди, увиллайди.
Сариқ тутунга тўлган
Бу қишлоқнинг осмони.
Эшитилмас боғлардан
Қушларнинг шўх сурони,
Сувсиз сой, ирмоқлари,
Қуриган қирғоқлари,
Оппоқ оқариб ётар
Шўр босган тупроқлари.
Гулларда йўқ тароват,
Дарахтлар ўтин бўлган.
Йиғлай-йиғлай табиат
Юрак бағри хун бўлган.
Оқшом чўкар оҳиста,
Олаговгум йироқлар.
Олов ёнмас ўчоқда,
Уйда ёнмас чироқлар.
Ҳувиллаган қишлоқлар
Токай оғу ютади?
Ҳувиллаган қишлоқлар
Эгаларин кутади.

ҚАЙДАСАН, УКАЖОНИМ?

Сариқ бўлган укам-ей,
Ориқ бўлган укам-ей,
Интиқ бўлган укам-ей,
Кўнглимдир вайрон-вайрон,
Қайлардасан, укажон?
Ариқдан ичибсан сув,
Сувмас, ичибсан оғу.
Қандайин кўргилик бу?
Булғанган еру осмон,
Қайлардасан, укажон?
Олам пок деб билардинг,
Ай...лардан кулардинг,
Улға...санг ким бўлардинг?
Мактабинг кутар ҳамон,
Қайлардасан, укажон?
Китоб қолди қўлингда,
Армон қолди дилингда,
Гуллар қолди йўлингда,
Тақдир бунча беомон,
Қайлардасан, укажон?

Рауф ТОЛИБ.

Меросимизни ўрганамиз

ЮСУФ ПАЙҒАМБАРНИНГ ТУШ ТАЪБИРИ

ШУ ном билан аталувчи китоб Шарқда «Таъбирномаи Юсуф алайҳиссалом» деган ном билан кенг тарқалган. Ушбу китобдан кичик бир парчани эътиборингизга ҳавола қилмоқчимиз.

Юсуф мусулмон халқига қадимдан таниш шахс.

Ислом дини «Қуръони Каримда» номлари айтиладиган пайғамбарларни инкор этмайди. Шулардан бири Юсуфдир.

«Қуръони Карим»да «Юсуф сураси» деб аталадиган алоҳида сура бор. Ушбу сура юз бир оятдан иборат. Сурада ўзининг кўрган тушини айтиб берган Юсуфга отаси Ёқуб: «Раббинг (Олло)... сени ёқтиради. Сенга тушларнинг таъбирини ўргатади» деб фотиҳа беради.

Юсуфга бағишланган ҳикояларнинг барчасида туш таъбири қизиқарли ва ишонарли баён қилинган. Бахиллик ва кўролмаслик, ичиқоралик касалига мубтало бўлган жигаргўшалари Юсуфни ўзлари билан бирга далага олиб кетиб ўласи қилиб калтаклашади, кейин чалаўлик ҳолида жарга ташлаб кетишади. Сўнг қонга беланган кўйлакни отасига келтириб «Юсуфни қашқир еб кетди» деб сохта кўз ёш тўкадилар. Кейин Юсуфни карвончилар кўриб, уни қул бозорига олиб бориб сотишади. Юсуф зиндонга ҳам тушади, бўҳтонга ҳам учрайди. Охири барча қийинчиликларни енгади. Юсуф: «Раббим менга подшолик бердинг ва яна тушларнинг таъбирини ўргатдинг», дейди.

Кимда ким бундай китобнинг бор эканига шубҳаланса биз уларга Тошкентдаги Қўлёзмалар илмгоҳининг 1713-рақами билан белгиланган, бир неча йиллардан бери сақланиб келинаётган тош босма нусхаси билан танишиб чиқишни маслаҳат берамиз.

Китобда ёзилишича, кунлардан бир кун Жаброил Юсуф алайҳиссаломнинг ҳузурига келиб: «Дўстим Юсуф, Олло таоло сенга салом айтди, саломи нима эди десанг, сен бугундан бошлаб туш таъбир этиш хосиятига эга бўласан. Тушнинг яхши-ёмонини ажратиб айтиб бериб ўтириш учун сен энди китоб ёзишинг керак. Бу китобни ўқиган мусулмон бандаси яхши ишларга ҳаракат қилсин, ёмонликни жиловласин. Ҳар қандай бало-қазо, хавф-хатарнинг олдини олиб, хайр-садақа берсин, бир-бирига меҳрибон бўлсин, шундай қилиб, омон-эсон, соғ-саломат юрсин», деди.

Буни эшитган Юсуф кўнгли тошиб, икки ракат номозини ўқиб, шу китобни ёзган экан.

Агар одам тушида париштаЛарни, пайғамбарларни, Ой, Кун, юлдузларни, номоз таълимларини, шунингдек подшоларни кўрса ҳамда қуръон ўқиб ёки уни ўрганиб юрса, бундай тушларнинг таъбири қуйидагича бўлади:

● Кимда ким тушида париштаЛарни кўрса, у Олло таоллонинг шафоатига эга бўлади.

● Кимда ким тушида пайғамбарларни кўрса, у одам дўзах ўтидан фориғ бўлади.

● Кимда ким тушида авлиёларни кўрса, у одамга яхшилик келади.

● Кимда ким тушида олиму фозилларни ҳамда дарвешларни кўрса, у одам бало-қазодан, ажалдан, офатдан ҳамда турли касалликлардан йироқда бўлади.

● Кимда ким тушида ўқиб юрса, олимлар билан суҳбатлашади.

● Кимда ким тушида номоз ўқиб юрса ё номоз қироатини эшитган бўлса, у одам ҳажга боради.

● Кимда ким тушида иссиқ офтобнинг ичида юрса, у одам нариги дунёда пайғамбарлар сафида бўлади.

● Кимда ким тушида учиб юрса, биринчидан гуноҳдан пок, иккинчидан соғ-саломат бўлади.

● Кимда ким тушида ўзини касал, ўзгаларни соғ-саломат ҳолда кўрса, давлати тошиб, бойлик келади.

● Кимда ким тушида касалланиб юрса, ўнгида соғ-саломат бўлади.

● Кимда ким тушида молини йўқотган ё ўлган киши ундан нимадир сўраб юрган бўлса садақа берсин.

● Тушида тирик одам ўлиб қолган бўлса, унинг умри узоқ бўлади, бироқ садақа бергани яхши.

● Тушингда подшо касал бўлса, бир оз нохушлик бўлади. Садақанинг зарари йўқ.

● Тушингда мол кўрсанг, юқоридан (подшо ёки бошлиқдан) мукофот оласан.

● Тушингда йиғласанг ўнгингда қувонасан, барибир яхши тушга ҳам, ёмон тушга ҳам садақа бериш лозим.

● Кимда ким тушида қизил олтин кўрса, садақа бергани яхши. Бундай одамни катта бойлик кутади.

● Кимда ким тушида кумуш кўрса, бой бўлади, агар қўрқиб уйғонса, ўнгида қувонади.

● Кимда ким тушида гавҳар кўрса, бой бўлади.

● Кимда ким тушида марварид кўрса, Олло таоллонинг ҳалол фарзанд бергани бўлади.

● Кимда ким тушида от кўрса, кўп молга эга бўлади, ҳовуч-ҳовуч кумуш кўрса, бахтли ҳоким бўлади.

Қидирбой ТУЛАБОЕВ.

Финляндиялик таниқли сураткаш Висо Хиеталахти ўз ҳаёти давомида сув остида ўнлаб минг километр масофани босиб ўтиб, Шимолий ва Болтиқ денгизларида яшовчи кўплаб ноёб балиқлар, турли жониворлар ва ўсимликларни суратга олган.

СУРАТДА: Висо Хиеталахтининг сув остида туширган сўнгги суратларидан бири.

Ранг-баранг олам

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИНИ КИМ КЎПРОҚ БУЗМОҚДА?

ҚОҲИРА. Мисрда йўл ҳаракати қоидаларини бузган ҳар олти кишидан бири ҳарбий хизматчи ёки полициячидир. Қоҳирада чиқадиган «Ал вахд» рўзномаси йўл полицияси бошқармаси хабарларига асосланиб шундай маълумотларни эълон қилди. Ўтган йили йўл ҳаракати қоидалари 6 миллион марта бузилганлиги рўйхатга олинган, шундан бир миллионтаси погон таққан кишилар улушига тўғри келади.

ЮГОСЛАВИЯ. Серблар ва хорватлар ҳарбийлаштирилган бўлинмаларининг фронт чизиғи Осиеке шаҳридаги ҳайвонот боғи ҳудудига яқин жойдан ўтганлиги сабабли бу ерда вазият жиддий тус олган. Натижада озуқа келтириш мушкуллашди. Шундай бўлса-да, ҳайвонот боғи ходимлари имкони бўлиши билан ҳайвонларни бошқа жойга кўчиришга умид қилмоқдалар.

СУРАТДА: ҳайвонот боғи ҳудудида.

ТАСС суратлари.

Жаҳон маданияти юлдузлари

РЭМБОНИНГ «ОТАСИ»

«РЭМБО. Биринчи қон». Ушбу фильмни, даҳшатлар, қатллар фильмини кўрганларнинг баданлари жунжикиб, юраклари орқага тортиб кетганига сира ҳам шубҳа қилмайман. Дарҳақиқат, беҳад кўп қон тўкиладиган, якка-ёлғиз жангчининг жасурлиги, мардлиги, совуққонлиги туфайли душманларга аёвсиз қирғинлар солинадиган бу фильм жаҳоннинг деярли барча мамлакатларида намойиш этилди. Рэмбо-Сильвестр Сталлоне даҳшатнинг жонли тимсолига айланди.

Рэмбо қандай қилиб дунёга келган? Вьетнам урушидан эсон-омон қайтиб келган ёзувчи Дэвид Морел Рэмбони ўйлаб топди. Унинг истеъдоди, хаёл уфқининг кенглиги романнинг беқиёс муваффақиятини таъминлади.

«Одамлар мен билан кўришганларида менда ёлланган, олачипор форма ва яшил қалпоқ кийган ваҳшатли жангчини кўрмоқчи бўладилар, аммо юмшоқ феълли дорилфунун муаллимини кўриб ажабланадилар», — дейди Рэмбонинг «отаси» кулиб.

Ҳа, 1969 йилда, талабаларнинг семинарлари орасидаги бўш вақтларда ўзининг пайдор, бўйсунмас қаҳрамони ҳақида илк романини ёзаётганида Дэвид Морел ана шундай эди. Ўша талабалар орасидаги собиқ жангчилар — Вьетнам уруши иштирокчилари ҳикоялари ҳам унга ижодий озуқа берди.

Нега энди роман Рэмбо деб аталди? Фарангистонда буюк шоир Артур Рэмбо борлигини кўпчилик билмаса керак. Морел ана шу шоирнинг шеърларини катта ихлос, меҳр билан ўқийди. Шу меҳр-муҳаббат ўз романи қаҳрамонини Рэмбо деб аталишига олиб келди.

Ёввойи олмани кўрганмисиз? Ҳа, дейсизми? Унинг ғаройиб бир тури Америкада ҳам ўсади. Буни қаранғки романнинг биринчи саҳифаси ёзилган куни адибнинг рафиқаси айнан шу олмадан харид қилиб уйга олиб келади. Ёввойи олмалар ҳам «рэмбо» деб аталар экан. Қаҳрамон характерига ниҳоятда мос, шундай эмасми?

1971 йилда «Биринчи қон» номи билан дунё юзини кўрган роман мисли кўрилмаган даражада машҳур бўлиб (Буни америкаликлар «бестселлер» деб аташади) кетади. 1982 йилда эса Голливуд роман асосида фильм яратади. У экранларга чиққан йилиёқ, 120 миллион доллар даромад келтиради! Ҳатто бу томони ҳам фантастика! Ёқани ушламай илож йўқ!

Бугунга келиб Дэвид Морелнинг романи жаҳоннинг 22 тилида босилиб чиқди. Жаҳондаги энг обрўли ҳозирги замон инглиз тили Оксфорд луғатида ҳам ёзувчига марҳамат кўрсатишди: унда Рэмбо ҳақида ҳикоя қилувчи махсус боб пайдо бўлди.

Шундай қилиб Рэмбо аталган «ўғил» ўз «отаси»ни миллионер қилди. Ота, барибир, заррача ҳам ўзгармади. У ҳали ҳам Ўрта Ғарбий Америкадаги Йова—Сити деб номланадиган кичкина шаҳарчада яшайди. Кўп вақтини боғчасида ишлаб, компьютер зўғмаларини босиб ўтказади.

— Ҳар ким ўз вақтини турли усулда ўлчайди, — ҳикоя қилади Дэвид Морел, — менинг эса ҳар куним оққа кўчирилган олти қоғоз билан ўлчанади.

Дэвид Морелнинг янги — «шахсий қўриқчи»ларнинг таҳликали ҳаётидан ҳикоя қилувчи «Бешинчи касб» романи ҳам ўқувчилар томонидан мўъжизадек кутиб олинди.

Адиб ўзининг ёзаётган янги асарини атроф-муҳит муҳофазаси муаммоларига бағишлаган. Қизиғи шундаки, янги роман ҳам саргузашт жанрида бўлади.

Нима ҳам деймиз, ҳар нима бўлганда ҳам Дэвид Морел «Рэмбонинг «отаси», Яна «ўрганган кўнгил ўртанса қўймас» деган нақл ҳам бор...

Тоҳир МАҲКАМОВ тайёрлади.

СУРАТДА: фантаст адиб Дэвид Морел.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 17. II

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эҳ, Топтигин, Топтигин». Мультфильм.
18.20 «Келажагимиз мактабда». Мактаб дарсликлари муаммоси.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.15 «Дадил қадамлар».
19.40 «Истеъдод». Замира Раҳматуллаева.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Мерос». Алихонтўра Соғуний.
22.20 «Кино санъати усталари». Суйменқул Чокморов.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Физика. Ядро реакциялари. Сунъий радиоактивлик.
11.00 «Савдо-сотиқни ўрганамиз». Телефильм.
11.30 Математика. Рационал сонлар.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум» [такрор.].
19.30 «Бир боғча муаммоси».
20.00 Концерт.
20.30 «Лаҳза». Хабарлар.
20.40 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
20.55 «Менинг маҳаллам».
22.15 «Лаҳза». Хабарлар.
22.25 «Порлоқ келажакка чорла». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV» (Москва)

6.00 «Тонг».
8.35 «Доктор Айболит». Мультфильм. 1—4-фильмлар.
9.15 Телеэкранда биринчи марта. «Сеҳрли доллар». Бадиий фильм [Венгрия].
10.40 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. МДҲ — Канада терма командалари. 2 ва 3-даврлар.

*

12.00 Янгиликлар.

* * *

14.15 «Телемикст».

*

15.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
15.20 «Бу бўлган, бўлганди...».
15.40 «Азизим». Телевизион бадиий фильм.
17.10 Болалар соати. «Истеъдодлар ва мухлислар». Пермдан кўрсатилади.

*

18.00 Янгиликлар.
18.20 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Чанғи спорти. Эстафета. 4x5 км. [хотин-қизлар].
19.15 «Сеҳрли доллар». Бадиий фильм.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!

*

21.00 Янгиликлар.
21.20 «Янги студия» таништиради: «Видеомактуб», «Гиннес-шоу», «Бироқ».
22.35 «Астра» таништиради: «Парадиз-коктейль».
23.30 Мультфильмлар.

XVI қишки олимпиада ўйинлари

23.35 Конькида югуриш спорти. 5000 м. [хотин-қизлар].
00.10 Хоккей. Швеция—АҚШ терма командалари.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
9.20 Олимпиада кундалиги.
9.50 Итальян тили.
10.20 Ишдан бўш пайтингизда. «Балиқ» белгиси билан».
10.35 «Поной» унутилган қишлоқ».
10.55 Бугун залда. «Каширкадаги кўргазма». Москва мусаввирлари уюшмаси.
11.20 «Сиз яратган боғ».
11.50 Фольклор кўрсатуви.
12.55 Болалар соати (немис тили дарси билан).
13.55 Жан-Филипп Рамонинг мусиқий миниатюралари (Франция).
14.15 «Рус маданияти ҳақида суҳбатлар».

* * *

17.30 «Ҳар куни байрам».
17.40 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25 Қишки олимпиада ўйинлари. Фигурали учиш. Оригинал программа.
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
23.15 «Россия билан юзма-юз».
23.30 Камера ўтмишни тадқиқ этади. «Онега қиссаси».

Сешанба, 18. II

● ЎзТВ I

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.20 «Сув кетар, тош қолар». Телефильм.
8.50 Такрорий фильмлар экрани. «Шароитга қараб иш тут». Бадиий фильм.
9.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Award Тележарида».
10.30 Эстрада тароналари.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бойчечак» қўшиғи.
18.40 «Деҳқон маслаҳати».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.15 «Кичик корхоналар истиқболи».
19.30 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 «Спортлото».
20.55 Жўрахон Раҳимов куйлайди.
21.25 «Муқаддас устахона қўнғироғи». Бадиий фильм.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун фильмлар: «Иншо», «Болхонадаги йиғин».
19.15 Гитара оҳанглари.
19.45 «Битишувлар ва келишувлар».
20.30 «Пульс». Хабарлар.
20.40 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
22.00 «Мусиқий меҳмонхона».
22.30 «Пульс». Хабарлар.
22.40 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV» (Москва)

6.00 «Тонг».
8.30 «Доктор Айболит». Мультфильм. 5—7-фильмлар.
9.00 Телеэкранда биринчи марта. «Номаълум кишининг автопортрети». Бадиий фильм [А. Довженко номли киностудия].
10.15 «Қутичани оч». Ҳужжатли фильм.
10.40 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. Швеция—АҚШ терма командалари. 2 ва 3-даврлар.

*

12.00 Янгиликлар.
12.20 «Аджимушкай».
12.45 «Ён дафтар».
12.50 «Савдо растаси».
13.05 «Бу сизга керакми!».
13.20 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Чанғи спорти. Эстафета. 4x10 км. [эркаклар].

*

16.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
16.20 «Хавфли ёш». Телевизион бадиий фильм.
17.45 «Қанотлар, оёқлар ва думлар». Мультфильм.
17.50 «XX аср солдатлари урушга қарши» халқаро телемарафонига.

*

18.00 Янгиликлар.
18.20 «Вахтачилар». Телефильм.
18.40 «Хавфли ёш». Телевизион бадиий фильм.
20.05 «Босқичлар».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!

*

21.00 Янгиликлар.
21.20 «Номаълум кишининг автопортрети». Бадиий фильм.
22.30 Гершвин-Беннет. «Порге ва Бесс» операсидан мусиқий манзаралар.
23.00 Рукн премьераси. «Максима».
23.30 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. Танаффус пайтларида ҳамда ўйин тугагач—Коньки. 1000 м. [эркаклар].
00.30 Н. Чепрага куйлайди.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Олимпиада кундалиги.
8.50 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.20 Қишки олимпиада ўйинлари. Супергигант (хотин-қизлар).
10.05 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.35 Қишки олимпиада ўйинлари. Икки кураш. Командалар. Сакраш.
11.45 Ишдан бўш пайтингизда. «Коллекционер».
12.00 Пенза вилояти Никольск шаҳридаги шиша ва биллур музейи ҳақида кўрсатув.
12.20 «Мансаб алифбоси».
12.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
12.50 «Простор плюс».
13.20 Деҳқонларга тааллуқли масала. «Икки хўжайин».

* * *

15.15 «К-2» таништиради.
16.20 Биробиджанда яҳудийлар мусиқаси III халқаро фестивали.
17.30 ЖАРдан репортаж. 1-кўрсатув.
18.00 Криминал хабарлар.
18.15 «Ҳар куни байрам».
18.25 «Камера ўтмишни тадқиқ этади».
19.25 Қишки олимпиада ўйинлари. Фигурали учиш. Эркин программа.
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 «Эркин мавзудаги иншо».
23.30 «Сафсаталар».
00.10 Ишдан бўш пайтингизда. «Авто».

Чоршанба, 19. II

● ЎзТВ I

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.20 «Узоқ йўлдаги учрашувлар», «Баҳодир». Телефильмлар.
9.20 Такрорий фильмлар экрани. «Довондаги олишув». Бадиий фильм.
10.45 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
11.25 Камер куйларидан концерт.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фил ва қушча». Мультфильм.
18.20 «Тадбиркор кишилар».
18.55 Тижорат хабарлари.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.15 «Тил—дил таржимони».
19.55 «Иқтисодий мустақиллик муаммолари».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Ака-ука Иброҳимовлар куйлайди.
21.35 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қанотлар парвози». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Ҳуқуқий давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 «Ўтмишдаги гўзаллик». Телефильм.
11.30 Информатика. Алгоритмик тил.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 Классик оперетталар саҳифаларидан.
20.00 «Спринт».
20.20 «Тегирмон тоши». Телефильм.
20.40 «Дорихона сизнинг хизматингизда».
21.40 «Апелляция». Бадиий фильм.
23.10 «02» тўлқинида.
23.25 С. Злотников. «Телба ҳаёт». М. Горький номидаги рус Давлат академик драма театрининг спектакли.

● «ОРБИТА IV» (Москва)

6.00 «Тонг».
8.35 Мультфильмлар.
9.15 Телеэкранда биринчи марта. «Сашка». Бадиий фильм [«Мосфильм»].
10.40 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей 2 ва 3-даврлар.

*

12.00 Янгиликлар.
12.20 «Владимирда рақс байрами». 2-кўрсатув.
13.15 «Ўз-ўзингга мадад бер».
14.00 «Бизнес-класс».
14.15 «Телемикст».

*

15.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
15.20 «Турнача». Мультфильм.
15.30 «Ф. Ф. Ф.».
15.55 «...Ҳали урушдан аввал». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
17.00 «Маугли». Мультфильм. 1, 2, 3-сериялар.

*

18.00 Янгиликлар.
18.20 «XX аср солдатлари урушга қарши» халқаро телемарафонига.
18.35 «Ислоҳот: ҳафтама-ҳафта».
19.15 «Сашка». Бадиий фильм.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!

*

21.00 Янгиликлар.
21.20 «Телевизион танишув». Урмас Отт Геннадий Хазанов билан суҳбатлашади.
22.30 Катталар учун мультфильм.
22.40 «...Ҳали урушдан аввал». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
23.50 Д. Хворостовский концерти.
00.55 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Олимпиада кундалиги.
8.50 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.20 Қишки олимпиада ўйинлари.
12.30 Ишдан бўш пайтингизда. «Қўлни бер, дўстим».
12.45 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
13.15 «Узоқ Шарқ» телекўрсатуви.
14.00 «Бурда моден» таклиф этади...».
14.30 «Том». Ҳужжатли фильм.
14.50 «03» кўрсатуви.
15.20 «Остоженколик мусаввир».
15.50 «Герцен кўчаси, 1 уйда».

* * *

18.10 «Петербурглик могиканлар». Н. Дудинская.
18.35 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
18.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Балиқ» белгиси билан».
19.05 «Жаҳон бозорининг калити».
19.35 Шаламов асарларини ўқинг.
20.25 «Ҳар куни байрам».
20.35 Россиянинг парламент хабарномаси.
20.50 Танаффус. «Ночной проспект» рок-гуруҳи.
21.00 Қишки олимпиада ўйинлари. Слалом-гигант (хотин-қизлар).
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 «Бугун» программаси.

Пайшанба, 20. II

● ЎзТВ I

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.20 «Шуҳрат Йўлдошев ижро этади». Фильм-концерт.
8.55 «Кулолчилик». Телефильм.
9.15 Такрорий фильмлар экрани. «Ўрдаккўл воқеаси». Кинокомедия.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Лахтакой ва булут». Мультфильм. 1-фильм.
18.25 «Бунёдкор». Ҳисорак гидроқурилиши тресги ҳақида.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.15 «Алифбо сабоқлари».
19.50 «Жума оқшомида». Диний-маърифий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Мумтоз куйлардан концерт.
21.40 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Ов ҳақида ҳикоялар». Телефильм.
11.00 «Рақиблар». Бадиий фильм.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Суҳбатга чорлаймиз».
19.00 «Бу оқшомда».
20.30 «Пульс». Хабарлар.
20.40 «Бу оқшомда» кўрсатувининг давоми.
21.40 «Пульс». Хабарлар.
21.50 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV» (Москва)

6.00 «Тонг».
8.30 «Терговни бўғирсоқлар олиб боради». Мультфильм. 1 ва 2-фильмлар.
9.00 «Телевизион танишув». Урмас Отт Геннадий Хазанов билан суҳбатлашади.
10.10 «Павлов овлари». Телефильм.
10.40 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. 2 ва 3-даврлар.

*

12.00 Янгиликлар.
12.25 «Инсон ва қонун».
12.55 «Саёҳатчилар клуби».
13.55 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!».
14.10 «Ён дафтар».
14.15 «Телемикст».

*

15.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
15.20 «Бугун ва ўша пайтларда».
15.50 «...Ҳали урушдан аввал». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.55 Мультфильмлар: «Маугли». 4 ва 5-сериялар. «Зай ва Чик».
17.45 Й. Гайдн. Труба ва оркестр учун концерт.

*

18.00 Янгиликлар.
18.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.10 «Кенес Жандибаев, ислоҳотчи».
19.25 «Фермата». Мусиқий ахборот кўрсатуви.
19.55 «Қора қути».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!

*

21.00 Янгиликлар.
21.20 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж».
21.35 Телеэкранда биринчи марта. «Кичкина Вера». Бадиий фильм [М. Горький номли киностудия].
23.45 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Конькида югуриш спорти. 10.000 м. [эркаклар].
00.30 «ВИД» таништиради: «Тўққизлик».
01.10 «...Ҳали урушдан аввал». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Олимпиада кундалиги.
8.50 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.20 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
9.35 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.05 Россиячасига хусусийлаштириш.
10.20 Қишки олимпиада ўйинлари. Биатлон. 15 км. (хотин-қизлар).
12.20 Долзарб репортаж. «Қозон шаҳрига чипта».
12.50 Телефильм.
13.40 «Россия билан юзма-юз».
14.00 Қишки олимпиада ўйинлари. Биатлон. 20 км. (эркаклар).
16.50 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
17.50 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25 Қишки олимпиада ўйинлари. Фигурали учиш. Оригинал программа (хотин-қизлар).
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
23.15 Махсус тижорат хабарномаси.
23.25 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, сувратга олаяпман»
23.40 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Жума, 21. II

● ЎзТВ I

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.20 «Авлодларга асрайлик». Кинопрограмма.
9.20 Такрорий фильмлар экрани. «Муқаддас устахона қўнғироғи». Бадиий фильм.
10.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иш билганга минг танга».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Лахтакой ва булут». Мультфильм. 2-фильм.
18.25 «Одамлар манфаати йўлида». Жиззах вилоятидаги «Молгузар» фирмаси ҳақида.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.15 «Оддий кун». Манзарали фильм.
19.25 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
19.40 «Навоийхонлик». Адабий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.50 Бастакор Раҳматжон Турсунов қўшиқлари.
21.30 «Тўзон». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Зоология. Ўрта Осиёдаги қушларнинг хилма-хиллиги.
11.00 «Кафтдаги қуёш». Телефильм.
11.30 Биология. Ирсият қонунлари.

* * *

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

18.05 «Қуённикида ҳовли тўйи». Мультфильм.
18.25 «Дуньёи бозоргони».
19.00 Тарих саҳифалари. В. Ғафуров. «Тожиклар».
19.30 «Новости».
19.40 «Кошонаи Лайли».
20.30 «Ахбор».
20.50 «Сизнинг фикрингизча!». Иқтисодиёт ва эркин нархлар.
21.30 Мусиқий кўрсатув.
22.10 «Қишлоқлик». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV» (Москва)

6.00 «Тонг».
8.35 «Солдат эртаги». Мультфильм.
8.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
9.40 «Атиргул тутган офицер». Бадиий фильм.
11.25 «Қадрдон оҳанглар». Концерт.

*

12.00 Янгиликлар.
12.20 «Ёлғиз». Телефильм.
12.40 Лючия Алиберти концерти [Италия].
13.25 «Ён дафтар».
13.30 «Бридж».
13.55 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Чанғи спорти. 30 км [хотин-қизлар].
16.30 «Болалар мусиқий клуби».
17.25 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Бобслей.

*

18.00 Янгиликлар.
18.20 «XX аср солдатлари урушга қарши» халқаро телемарафонига.
18.35 «Инсон ва қонун».
19.15 «Менинг оилам ва бошқа жониворлар». Кўп серияли телефильм премьераси. 7-серия.
19.50 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!

*

21.00 Янгиликлар.
21.20 «ВИД» таништиради: «Мавзу», «Шоу-биржа».
22.35 «Волоколамск шоссеси». М. Горький номли Москва Бадиий академик театрининг фильм-спектакли. А. Бекнинг шу номли повести асосида. В. Шацков пьесаси.
00.20 «Қалб қўшиқлари». Концерт.
00.50 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. Ярим финал.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Ишбилармон кишилар даври.
9.20 Олимпиада кундалиги.
9.50 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.20 Қишки олимпиада ўйинлари. Слалом (хотин-қизлар).
11.15 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, сувратга олаяпман».
11.30 «Алвасти». Ҳужжатли фильм.
11.50 Инглиз тили. Оила альбоми (АҚШ).
12.20 «Севги иқрори».

* * *

14.00 «К-2» таништиради: «Бизларни билиб қўй» киновикторинаси, «Коронка» кўрсатуви.
15.00 Россия ҳомийлари.
16.00 «Қирралар». Бадиий-публицистик кўрсатув.
16.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
17.00 «Простор плюс».
17.30 «Тадбиркорлик ва анъаналар».
17.45 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
18.00 «ТелеЭКО».
18.30 «Менга сўз беринг».
18.45 «Версия».
19.00 Очиғини айтганда. «Нифоқ ороли. Япониядан қараганда». 2-қисм.
19.30 «Макарьев куни». Ҳужжатли фильм.
19.40 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
19.55 Россиянинг парламент хабарномаси.
20.15 «Ҳар куни байрам».
20.25 Қишки олимпиада ўйинлари.
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 26-серия.
23.50 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.

Шанба, 22. II

● ЎзТВ I

8.00 «Ассалому алайкум».

*

9.00 «Бембининг ёшлиги». Бадиий фильм.
10.05 «Баджаҳл қуёнча». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
10.55 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.25 «Хотира». Адҳам Акбаров.
11.55 «Қизил Яримой шуъласи».
12.25 Ёш ижрочилар концерти.
13.10 «Матбуот ва нарх-наво».
13.45 Р. Муҳаммаджонов. «Ака-ука совчилар». Муқимий номли Ўзбек Давлат мусиқий драма театрининг спектакли.
15.15 «Тараддуд». Ислом шоир Назар ўғлининг 120 йиллиги олдидан.

* * *

18.00 «Тошбақа». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 Инглиз тили.
19.50 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шарқ дурдоналари». Эрон хонандаси Гугуш куйлайди.
21.50 «Махфий элчи». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШХОБОД КЎРСАТАДИ:

12.05 «Булоқ бошида кўза». Телефильм.
12.40 Атлетизм мактаби.
13.00 «Оба дурмуши». Қишлоқ меҳнаткашлари учун кўрсатув.

* * *

17.05 Концерт.
18.05 «Шадиян бидже».
19.15 «Дардкашим бўл!». Телефильм.
19.45 Дутор тароналари.
20.00 «Туркманистон» (рус тилида).
20.15 Кичкинтойлар, сизлар учун.
20.30 Қадимий туркман ёзуви.
21.00 «Туркманистон».
21.30 «Илҳом». Адабий кўрсатув.

● «ОРБИТА IV» (Москва)

7.30 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
8.35 Мультфильмлар: «Қор усталар», «Чойнакдаги шер боласи», «Картон соатлар майдони».
9.05 «Момақалдироқ олдидан». Телефильм премьераси [«Союзтелефильм»].
9.35 «ЭХ». Экологик хроника.
9.50 «Марказ».
10.30 Тонгги мусиқий кўрсатув.
11.00 Солдат қўшиқлари фестивали.
12.45 «Қирғиз оҳанглари». Телефильм.
13.00 «Бонг».
13.50 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Чанғи спорти. Фигурали учиш. Эркин программа. Хотин-қизлар. Бобслей.

* * *

18.00 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
18.25 Режиссёр Г. Данелия фильмлари. «Мимино» («Мосфильм»).
20.00 «Россини Версалда». Опера саҳнаси юлдузлари иштирокида концерт программаси [Франция телевидениеси].
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!

*

21.00 Янгиликлар.
21.20 Телеэкранда биринчи марта. «Ол қўлим... ёки жавоб зарбаси». Бадиий фильм [Польша].
22.45 «Тонг юлдузи» кўрсатуви тунги эфирда».
23.45 «Комик жазман ёки сэр Жон Фальстафнинг ишқий эрмаклари». Телевизион бадиий фильм.
01.00 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. 3-ўрин учун матч.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Олимпиада кундалиги.
8.50 Манба. «Дастлабки, ҳаммабоп».
9.10 Мусиқий танаффус. Халқаро танловлар совриндори Борис Петрушанский.
9.30 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.
10.00 «Пилигрим».
10.45 Қишки олимпиада ўйинлари. Фигурали учиш. Эркин программа (хотин-қизлар).
13.00 «Петербурглик могиканлар». Н. Дудинская.
13.30 «М-трест».
14.00 «Босконинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм.

*

14.30—18.00 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

14.30 «Дўстлар даврасида».
15.10 «Умид» (уйғур тилида).
16.30 «Шеърият дафтаридан» (тожик тилида).
17.00 «Дидар» (қозоқ тилида).

*

18.00 «Познер ва Донахью». АҚШдан ҳафталик кўрсатув.
19.00 Қишки олимпиада ўйинлари. Фигурали учиш. Кўргазмали чиқишлар.
21.30 Ҳужжатли фильм.
21.45 «Ҳар куни байрам».
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 27-серия.
23.50 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
00.20 «Ўйин тугади». Қисқа метражли бадиий фильм.

Якшанба, 23. II

● ЎзТВ I

8.00 «Туркистон» ахбороти.

*

8.30 «Биргаликда куйлаймиз». «Тойчоқ» қўшиғи ўргатилади.
8.55 «Олтин водий қалби». Телефильм.
9.35 Спорт кўрсатувлари: 1. «Шоҳруҳ» клуби. 2. Ўзбекистон спорти.
10.35 Араб тили.
11.05 «Турар-жой муаммолари».
11.25 «Халқ севган достонлар». Қ. Норматов ижросида «Бозирғон».
12.25 «Сарҳисоб». Телеочерк.
12.45 «Бинафшаранг шар». Бадиий фильм.
14.00 «Деҳқон ва замин».

* * *

18.00 «Ғаройиб бочка». Мультфильм.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси.
18.30 Турк тили.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Хонатлас». Телефильм.
19.30 «Якшанба оқшомида». Мусиқий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Гул дарди». Шоира Нилуфар ижоди.
22.10 «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ:

9.05—13.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси кўрсатади: Программада: «Қирғизча сўзлашамиз», «Бобок, сенин жомогун», «Ачин конуа балдарбиз», «Мектептеги кичи ишкана», «Қизғин пайт». Мультфильмлар, куйлар...

* * *

18.35 «Ўрмон эртаги». Мультфильм.
18.50 «Баҳорнинг бир куни йилга татийди». Кўкламги дала ишларига тайёргарликнинг бориши ҳақида.
19.00 «Спортсмендердин бешиги».
19.30 «Ала-тоо».
19.50 «Новинки» киноклуби (рус тилида).
21.00 Дам олиш концерти.
21.30 Кечки видеосалон.

● «ОРБИТА IV» (Москва)

8.00 Ритмик гимнастика.
8.30 «Спортлото» тиражи.
8.45 «Эрта саҳарлаб».
9.25 «Янги номлар».
10.15 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
10.45 «ЖАР. Ўтмиш билан хайрлашув». 2-кўрсатув.
11.30 «Камалак». Халқ ижодиёти телекўрсатувлари IX халқаро фестивали (Миср).
12.00 «Пи» белгиси билан.
12.50 «Саёҳатчилар клуби».
13.50 «Совет Иттифоқи флоти адмирали». Ҳужжатли фильм премьераси («Центрнаучфильм»).

*

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Джаз портретлари».
16.10 «Уолт Дисней таништиради...».

*

17.00 Янгиликлар.
17.15 «Анжуман».
18.00 XVI қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. Финал.
21.10 «Телелоция».
21.25 «Севги ҳақида қисса». Киноконцерт.
21.55 «Эҳтиёткор эчкилар». Мультфильм.

*

22.00 «Якунлар».
22.50 XVI қишки олимпиада ўйинлари тантанали ёпилиш маросими.
24.00 Булат Окуджава билан учрашув.

● «ДУБЛЬ IV» (Москва)

8.00 Хабарлар.
8.20 Олимпиада кундалиги.
8.50 «Мусаввир С. Егоров».
9.10 «Орнамент» ансамбли.
9.25 «Хоҳ ишонинг...».
9.55 «Суперкитоб». Мультфильм. 1-серия.
10.30 Қишки олимпиада ўйинлари.
13.00 Мультфильм.

*

13.10—18.00 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

13.10 «Мулоқот».
13.50 «Бизнен мирас» (татар тилида).
14.50 «Ихтиролар оламида».
15.50 «Дўстлик чегара билмайди».
16.35 Кичик концерт.
17.00 «Дўстлик экрани».

*

18.00 Миллий баскетбол уюшмаси профессионаллари ўртасида жаҳон чемпионати.
19.00 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 28-серия.
19.50 «Ҳар куни байрам».
20.00 Россиянинг парламент хабарномаси.
20.15 «Ҳайвонот оламида».
21.20 Ҳажвий кўрсатув.
22.00 Хабарлар.
22.25 Олимпиада кундалиги.
23.00 «Россия билан юзма-юз».
23.20 «Бизнес МН» таништиради.
23.30 «Джаз-тайм».

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» рўзномасининг 14 февраль сонидан олинди.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

◎ 30.491 нусхада чоп этилади ◎ Нашр кўрсаткичи 64690. ◎ Буюртма № 13 ◎ Босмага бериш вақти 11.30. ◎ Босмага берилди 11.30. ◎ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10